ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/287
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: މުޙައްމަދު ސިނާން/ ހަވީރީހިނި، ރ. އިންނަމާދޫ
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޚިޔާނާތްތެރިވުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް
އިސްފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ނިމުން ތާރީޚު: 20 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1446
23 އޮކްޓޫބަރު 2024

ފައިސަލާކުރެވުނު ތާރީޚް: 05 ސަފަރު 1443
12 ސެޕްޓެމްބަރު 2021

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު މައްސަލަ:
- ނަންބަރު: 384/Cr-C/2013
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ޤާޟީ: [illegible]
- ހުކުމްކުރި ތާރީޚް: 24 މާރިޗު 2013
- ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 08 ޖުލައި 2021

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
މުޙައްމަދު [illegible] / [illegible]

ޙާޟިރު ވަކީލުން:
[illegible] 7499 /
މާލެ
[illegible] މާލެ

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީވި ފަރާތް
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

ޙާޟިރު ވަކީލުން:
ސީނިއަރ ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]
ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]
ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]
ސީނިއަރ ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]
ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]
ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]

ޤަޟިއްޔާ މުޙައްމަދު ސިނާންގެ ދަޢުވާ:

މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ:

1. މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޅ. ހިންނަވަރު، ހަވީރީހިރި/ މުޙައްމަދު ސިނާން[1] (މިއަށް ފަހުން "**މުޙައްމަދު ސިނާން**" ނުވަތަ "**އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް**") ހުށަހަޅުއްވުން ބަލާފައިވާ ދަޢުވާއެއްގެ ނިޔާ އެވެ.

2. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް (މިއަށް ފަހުން "**ދައުލަތް**" ނުވަތަ "**އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް**") އެވެ.

ކަން ހިނގައިފައިވާގޮތް:

3. މުޙައްމަދު ސިނާން، 21 ޖުލައި 2009 އާއި 19 ޖޫން 2012 އާ ދެމެދުގެ މުއްދަތުގައި، [illegible] (މިއަށް ފަހުން "[illegible]" [illegible]) [illegible] 579050/16ސ [illegible] 131 [illegible] (ހ) އާއި 132 [illegible]

---

[1] އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A095063

ފައިސާއަށް ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ދައުލަތުން، 2013 ޑިސެމްބަރު 24 ގައި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްސަލަ އުފުލާފައިވެއެވެ.[2]

ކްރިމިނަލް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމެވުން:

4. އެ ދަޢުވާ ބަލައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި 08 ޖުލައި 2021 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކުރި ޙުކުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ،

"ދެންފަހު، ދައުލަތުން ސ. ހިތަދޫ/ ކަލިޕިރިޙ، މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްސަލަ ކުރި ދިޔަ ގޮތް ދިރާސާކުރުމުން ގިނަ އަދަދެއްގެ ފައިސާއަށް ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށުގެ މި ދަޢުވާ ސާބިތުވެއްޖެ ޝަރުޢީގޮތުން، މުޙައްމަދު ސިނާން، 21 ޖުލައި 2009 އާއި 19 ޖޫން 2012 އާ ދެމެދުގެ މުއްދަތުގައި، އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ލިމިޓެޑްގެ އެކައުންޓް ބިޒްނަސް ޑިޕާޓްމަންޓްގެ ވަޒީފާގައި އުޅުއްވައި، އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ލިމިޓެޑް އާއި ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ ދައުލަތުގެ ފައިސާގެ ތެރެއިން ޖުމުލަ 579050/16ރ. (ފަސްލައްކަ ހަތްދިހަނުވަހާސް ފަންސާސް ރުފިޔާ ސޯޅަ ލާރި) ނަގާ ބޭނުން އެ ފައިސާއަކީ ދަރާނަކަމާއި ޙަވާލުވެފައިވާ އެ ކުންފުނީގެ ފައިސާކަމުގައި ހިފެހެއްޓި ގޮތުން/ ސ. އިސްދޫގެ ބޭފުޅެއްގެ ކަމުގައިވާ ސާބިތު ކުރެވޭތީ، އެ ފައިސާއަށް ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށް ސާބިތުވާތީ، އެ ފައިސާ ޖިނާއީ އަދަބުގެ ޤާނޫނު އަދި ފައިސާއަށް ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށުގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/86 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ އަދަބުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ބާބު 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާގެ މުޙައްމަދު ސިނާން ކުށެއްކުރިކަން ކަނޑައަޅައި، މި ކުށުގެ އަދަބުތަކުގެ ގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަދަބުތައް) ގެ 215 ވަނަ މާއްދާއި ޙަވާލާދީ، އެ ޤާނޫނުގެ 210 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި، އެޤާނޫނުގެ 1002 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އެ ޤާނޫނުގެ 1001 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 1101 ވަނަ މާއްދާއި، 1003 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) އާއި، 1005 ވަނަ މާއްދާއި، ބެލުމުގައި ޤާނޫނުގެ 1202 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ސ. ހިތަދޫ/ ކަލިޕިރިޙ މުޙައްމަދު ސިނާން -/840000ރ. (އަށް ލައްކަ

---

[2] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު 493/ސިސް/579/2013 ދަޢުވާ ހުށަހެޅި ފޯމް، ދައުލަތުގެ ތާރީޚު 24 އޮގަސްޓު 2013 ގެ ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ތާރީޚު

[illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible]، [illegible] މިއަދުން (2021 ޖުލައި 08) ވަނަ ދުވަހުން [illegible] 48 ([illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[3]" [illegible]

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް:

5. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާ ގޮތް ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ [illegible] އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކަށް [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެ ނުކުތާތަކަކީ؛

5.1 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

5.2 ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއް ސާބިތުވާކަން ކަނޑައަޅައި ކޯޓުން ކުރާ ޙުކުމް ބިނާވާންޖެހޭނީ އަބަދުވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/01 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] ނުކުތާތަކުގެ 03 ވަނަ އަދި 04 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައި [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

---

[3] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 [illegible] [illegible] [illegible] 145-B10(384-2013)/95/2022/63 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

5.3 ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ ޗެޕްޓަރ 4 ގެ 149 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޙިރާބާގެ" މާނައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް ދިރާސާކޮށް ގެންގުޅުން ފުރިހަމަކޮށްދޭ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ވިއްސަކު އަދި އެ ގޮތަކީ ހަމައެކަނި ފަރާތްތަކުގެ ނުވަތަ ދަރަޖައިގައި ދަރުމަވަންތަ ޢިލްމީ މަޢުލޫމާތު އެއްޗެއްގެ މައްޗަށް ބުރަވެ ސާބިތު ކުރަން ޤާޟީ އިންސާފުވެރިކަމާ ވިސްނުން އަދި އިޖުތިހާދުގެ ހާލަތުގެ މައްޗަށް ސާބިތުވާ ދަރަޖައިގެ ކުރަން ނިސްބަތްވާ ޝަރުޢީ އިޖުތިހާދުގެ ހާލަތުގެ ބުރުގެ ދަރަޖައިގައި ހުރިކަން ދަޢުވާކުރަން ސާބިތުކޮށްދިނުމުގައި ނުވަނީސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/190 ގެ ސިއްރާއާ ދިރާސާކޮށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ފެނިފައި ނުވާތީ.

5.4 ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލު ދިރާސާކޮށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ފެނިފައި ނުވާތީ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހެޅި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން:

އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާ ނިންމުމުގެ ގޮތްތަކުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން މައިގަނޑު ހުށަހަޅާފައިވާ އެންމެ މުހިންމު ކަންކަމީ.

6. މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން ދަށުކޯޓުގައި ހުށަހެޅި ދިން ނަޖުމު ހުސައިނުގެ ހޯދި ބަޔާން ބަސްދީ، އެއްފަދަ އިސްތިއުނާފުގެ އަޕީލް ބެލި ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ދަރުމަ ފަރާތަކުން ޝަރުޢީ އަސާސެއް ނެތި ހުށަހެޅި ގޮތުގެ ވާހަކަ ބުނާ ގަވާއިދުގެ ޝަރީޢަތުގެ ތަންފީޛުކުރުމުގެ ހުކުމެއް މަސައްކަތްކުރުމުގައި ޝަރުޢީ ބެލުމުގައި ނުވަތަ ދަރަޖަ އަދި ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމަށް ބިނާކޮށްފައިވާ އަދި ކަންތައްތަކުން ބެލުނު ގޮތަށް ކަމަށްވާތީ، އަދި ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމެއްވާތީ ގަވާއިދުގެ ހުކުމް ކަމަށްވާތީ ފާހަގަކުރެއްވިއިރު، ފަރާތުން ޝަރުޢީ ބެލުމުގައި ނުވަތަ ދަރަޖައިގެ ހުކުމާއި ދެމެދު ނުވަތަ ކަމަށް ބަލައި ނިންމުމުގެ ދަރަޖަ ހުށަހެޅުމާއި ގުޅޭ ކަމަށް ބުނެފައި ހުރިތޯ ކަމަށް ބެލިއިރު ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހުކުމް ޝަރީޢަތުން ދެކުނު އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ އަރިހުގައި ދަރަޖައިގެ އަދި ބެލުމަށް ހުކުމް ބަޔާންކުރާ ކަމަށް ފެށި 2023 ގެ 05 ވަނަ ދުވަހު ސަރުކާރުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުށަހެޅުމުގައި ބުނެފައިވާ ކަމަށްވާތީ، އަދި އަދިވެސް ސަރުކާރުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުކުމުގެ ތެރޭގައި އަދިވެސް

[illegible] ހުސައިން [illegible] އެއްވެސް [illegible] ދައުލަތަށް ސާބިތުކޮށްދީފައި ނުވާކަމާއި އެކައުންޓްސް ރިސީވަބަލް ޑިޕާޓްމަންޓާއި އެކައުންޓްސް ޑިޕާޓްމަންޓަކީ ވަކި ދެ [illegible] ކަމާއި [illegible] އެކައުންޓްސް ޑިޕާޓްމަންޓުން ކަމާއި، [illegible] ފަރާތުން އެއްވެސް [illegible]

7. އަދި [illegible] ބަލާއިރު، [illegible] އެއްވެސް [illegible]

8. މި މައްސަލައިގައި [illegible] ބަލާއިރު، [illegible] 17 [illegible] 12 [illegible] 3 [illegible] 14 [illegible]

އިސްތިއުނާފީ ދެވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅޭގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

9. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ސާބިތު ދަލީލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ދޫކޮށްލާފައެވެ.

10. އެ ގޮތުން މިމައްސަލައިގައި ފޮރެންސިކް ރިޕޯޓު ތަހްލީލުކުރި ޑިޕާޓްމަންޓުގެ ބަޔާން ބަލާއިރު، ސާމްޕަލް ލިބުނުތަކުގެ އަސްލު އޮޅުމެއް ލިބުނު އަދި ހުއްޓި ޓެސްޓުކުރުމަށް އަމިއްލައަށް ގޮސް ނިންމާ ކަމެއް، އަދި ފޮރެންސިކް ރިޕޯޓު ތަހްލީލުކުރި ދެވަނަ ފަރާތުން ކަންކަން ކުރަމުންދާ ތަސްލީމުކުރި ބަޔާން ބަލާއިރު، މިފަދަ ރިޕޯޓުތައް ތަހްލީލުކުރި ކަރަޔާ ދީފައި ކަމަށާއި ރިޕޯޓު ތަހްލީލުކުރާ ރިޕޯޓުކުރާ ބަޔާން ސާމްޕަލްތަކާއި އަސްލު އައިދީފައިވާ އަދި އަމިއްލައަށް ނިންމާފައިވާ ރިޕޯޓުގައި ހިމެނޭކަމާއި، މި ރިޕޯޓުން ބަޔާން، ރިޕޯޓުގައި ހިމެނޭފައިވާ އެ ރިޕޯޓުގެ ދެވަނަ ނަންބަރުގެ (ށ) އަދި (ނ) ގައިވާ ސާމްޕަލްތަކާއި ދިމާވާކަން ފެންނަކަމެއް އެ ސާމްޕަލްތަކާ ކަމާބެހޭ ސާމްޕަލްތަކެއް ކަމަށް ބުނެފައިނުވާކަމާއި، އެއީ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ އަތުން ނެގުނު ސާމްޕަލް ކަމަށް ރިޕޯޓުގައި ދެކޮޅު ނުހަދާކަމެވެ. ނަމަވެސް ސާމްޕަލް ފޮރެންސިކް އެންމެ ގާތުން ކުރާނެ ގޮތެއް ނެތްކަމުގައި އޮތުމުން ދިފާޢުގައި ބެޔާން ކުރެވިފައިވެއެވެ.

11. އެ ރިޕޯޓުގައި ބުނާ ސާމްޕަލް ތަކަކީ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ އަތުން ނެގުނު ސާމްޕަލްތަކެއް ކަމަށް އޮޅުމެއް ނެތް ސާބިތުކުރުމަށް އެއްވެސް ހެކިތަކެއް ހުށަހަޅާފައި ނުވާކަމުގައި ދެކޭތީއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ [illegible] ނުކުތާއެއް ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްދީފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ ކަންކަމެވެ.

12. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު[illegible]ގެ[4] ޗެޕްޓަރ 4 ގެ 149 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ޚިޔާނާތުގެ" މާނައިގައި "ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ ހިޔާނާތް" ގެންގުޅުން [illegible] ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ވިސްނުން، އަދި އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކޮށްދެވިފައި [illegible] [illegible] އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ސާބިތުވި ޚިޔާނާތުގެ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކޮށްދީފައި ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/190 ޤަޟިއްޔާ ހިމާޔަތް [illegible] މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމަށެވެ.

13. އޭގެން މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ޚިޔާނާތްތެރިވި ކަމުގެ ދަޢުވާ ކުރެވިފައިވަނީ، އެ ޤާނޫނުގެ 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ހިޔާނާތް މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތުން ބަލާއިރު،[5] މީހާގެ ބެލެހެއްޓުމުގެ ދަށުގައި ނުވަތަ މީހާގެ [illegible] ދަށުގައިވާ އެއްޗެއްކަން ސާބިތުކޮށްދޭން ޖެހޭ ކަމަށާއި، ދައުލަތުން މިދަޢުވާ ކުރުމުގައި [illegible] [illegible] ޚިޔާނާތަކީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބެލެހެއްޓުމުގެ ދަށުގައިވާ [illegible] [illegible] [illegible].

14. ދަޢުވާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ޚިޔާނާތްތެރިވުމާ ކަމަށް ބުނާ ތުހުމަތަކީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބެލެހެއްޓުމުގައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބެލެހެއްޓުމުގައިވާ [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[4] ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68

[5] އެ ޤާނޫނުގެ 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ހިޔާނާތަކީ މީހާގެ ބެލެހެއްޓުމުގެ ދަށުގައި ނުވަތަ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތާ ހަވާލާދީ ޕޯސްޓުކުރެވިފައިވާ ސްކްރީންޝޮޓްތަކުން ފަރާތަކު ކުރި އެއްވެސް ހެއްކެއް ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިނުވާކަމާއި، ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިންގެ ހެކިބަހުން ހަމައެކަނި އެނގޭ ކަމަކީ ބައެއް ކަންކަމާބެހޭގޮތުން އަންގާފައިވާ އެއްޗެހި ބަލާ ކަނޑައަޅާފައިވާކަމި ނަމަވެސް ބަލާ ކަނޑައެޅުނު ބައެއް ކަންކަމާ ބެހޭ ބިސްކުތް ހިމެނޭ މި ދައުލަތުގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ބައެއް ކަމެއް ބަހުރުވައި ނުވާކަމަށް.

15، އަދި ދައުލަތުގެ ސިޔާދަތަށް ބަލާއިރުގައި މި މައްސަލައިގައި ދަޢުވާ ކުރެވިފައިވަނީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބާބުގެ 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާއާއި ބަޔާންވާ 132 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންކަމަށްވާއިރުގައި މި ދީން ނަސޭހަތްދީ ކުރެ ކަނޑައެޅިފައި އޮތް މާއްދާއެއް ނުވާކަމާއި، މި ނަސޭހަތްދީ އަދި ކަނޑައެޅި މާއްދާއެއްކަމަށްވެސް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.[6]

އިސްތިއުނާފީ ހަމަޖެހުނު ނުކުތާއެއް ގެނެވިގެން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ އަންނަނިވި ކަންކަމެވެ.

16. ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ) ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު ދީނީ ދިރާސާ ކުރުމަކީ އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގައި ނުހުން ކަމެއް، ޖިނާއީ ދަރަޖަ އަކީ ޤާނޫނުގައި އަޅާ ކުރުގެ މައްސަލަ ހިނގާފައިވާ ގޮތް އެފަދަ ކުރީގެ ޝަރީޢަތް ކުރުމުގައި ކުރިން ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޝަރީޢަތް ކުރެވުނު މީހަކު ދީނީ އިޖުތިހާދުން ކަމާގުޅޭ ކުރުމުގެ މައްސަލަ ހިނގާފައިވާ ފަދަ އެ ޤާނޫނުކަން އަންގާ ކަމުގައެވެ.

17. ކުރިމިނަލް ޕްރޮސީޖަރ މައްސަލަ ނިންމުމުގެ 21.1 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން "ޖިނާއީ މަސްއޫލިއްޔަތު" ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ) ގެ 215 ވަނަ މާއްދާގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތް ކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާ، މި ޤާނޫނުގައި އެ ކަން މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތުގެ

---

[6] އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ މާއްދާއިން ދައުލަތަކުން ހުށަހެޅުމުގެ ގޮތް ބަލާ މި ނުކުތާގައި ފާހަގަކުރި ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާގައި ފާހަގަކުރި ކަމާއި ނިންމާފައި 29 ޖޫން 2023 ވަނަ ދުވަހުން ބަޔާންކުރެވުނު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

ސަބަބުން ކުށުގެ ޢުންސުރުތަކުގެ ގޮތުގައި ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ކަންކަންތަކަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގެ ޗެޕްޓަރ 4 ގެ 149 މާއްދާގެ (ނ) ގައި ޚިޔާނާތް [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވާ ކަމާއި، [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު [illegible] [illegible]، އެ [illegible] ޚިޔާނާތުގެ [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ.

18. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ[7] 215 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޚިޔާނާތުގެ ކުށް ސާބިތުވުމަށް ބޭނުންވާ ޢުންސުރުތައް ބަޔާން [illegible] [illegible]، މިގޮތުން އެ މާއްދާގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި އަދި (3) ވަނަ ނަންބަރުތަކަށް ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަކީ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ. އަދި އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރެވެން ޖެހެއެވެ. ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ކަމުގައެވެ. [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ.

19. އެހެންކަމުން އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ޝަރީޢަތުން ކުރި ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށް [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލް ޢުޤޫބާތުގެ[8] 215 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޚިޔާނާތުގެ ޢުންސުރުތައް ސާބިތުވާން ނެތްކަމުގައެވެ.

---

[7] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2014

[8] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

20. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ގެ ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible]) ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible]، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް އޮންނަ މިންގަނޑަށްވުރެ ދަށުން، ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ހެކި ނެތި، ދަލީލު ނެތި އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އުޞޫލާ ވެސް ޚިލާފަށް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާޠިލުކޮށްދިނުމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު ޚަޞްމު ފަރާތުން ފާހަގަކުރިކަންކަމުގެ ޚުލާޞާ:

އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާގެ ޖަވާބުގައި ދައުލަތުން ވިދާޅުވީ ތިރީގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ އަންނަނިވި ކަންކަމެވެ.

21. މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްޗަށް މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން [illegible] [illegible] ކުށުގެ ދަޢުވާ ކަމަށާއި، މި ދަޢުވާ ގުޅިގެން ދައުލަތުން ސާބިތުކޮށްދިން [illegible] [illegible] ކަމަށާއި އަދި؛

21.1 [illegible]

21.2 އެ [illegible]

22. މި ދަޢުވާ ސާބިތު ކުރުމަށް ދައުލަތުން [illegible]

ސިނާންގެ ފަރާތުން އަންގާފައިވާކަން އެނގޭ ކަމަށެވެ. [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ނާޒިމްގެ ހެކިބަހުން [illegible] ލިބެންޖެހޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ނަމަވެސް މުޙައްމަދު ސިނާން [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާނާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

23. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާން ހުރި [illegible] އަކައުންޓް ރިސީވަބަލް [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާންގެ [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާންގެ [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

24. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާންގެ [illegible] 17 [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] 14 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ނަމަވެސް މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 06 ނޮވެންބަރު 2013 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ދައުވާ ކުރެވުނީ އެސްޖަރސްއަން [illegible] 14 [illegible] [illegible] [illegible] ކަރަދަހު [illegible] ކަމަށާއި [illegible] [illegible] 13 [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 14 [illegible] [illegible] މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 22 އޯގަސްޓު 2016 ވަނަ ދުވަހު [illegible] ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަންގަވައެވެ.

25. އެސްޖަރސްއަން [illegible] ފައިސާ ޖަމާކުރުމުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުގެ އެކައުންޓަށް ކަމަށާއި، މިފަދައިން ފައިސާ ޖަމާކުރުމަށްޓަކައި އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] "pls deposit to 7704261128101" މިފަދައިން ލިޔުން އެ ޗެކް ބޭންކަށް ޑިޕޮސިޓް ކުރުމަށް [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ސަރވިސްގެ ނަންބަރު K(G)/DER/2012/0079 "[illegible] [illegible] [illegible]" އިން ކަމަށާއި، އަދި އެސްޖަރސް އަން [illegible] ކަމަށެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އެސްޖަރސްއަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަންގަވައެވެ.

26. މި [illegible] އެސްޖަރސްއަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުގެ [illegible]

[illegible] އެއްވެސް ޝައްކެއް ނެތް މިންވަރަށް ސާބިތުވާކަމަށް ދައުލަތުން ދެކޭކަމަށެވެ.

[illegible]

27. expert opinion ނުވަތަ ޚަބީރުންގެ ރައުޔުއަކީ ސައިންޓިފިކް [illegible] އަދި [illegible] [illegible]، [illegible]، [illegible] ކަމެކެވެ. މި މައްސަލަ [illegible] ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ޑިޓެއިލްޑް އެގްޒަމިނޭޝަން ރިޕޯޓަކީ އެކްސްޕާޓް އޮޕީނިއަން ނުވަތަ ޚަބީރުންގެ ރައުޔެއް [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2011/SC-A/31 [illegible]، [illegible] [illegible].

28. މި މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި [illegible] ނަންބަރު K(G)/DER/2012/0079 "ޑިޓެއިލްޑް އެގްޒަމިނޭޝަން ރިޕޯޓް" [illegible]، [illegible]، [illegible].

އެގްޒަމިނޭޝަން ރިޕޯޓުގެ ނަތީޖާއިން ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ސޮއިތަކަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގޭ ކަމަށެވެ. ހަމައެއާއެކު، [illegible].

29. އެ ރިޕޯޓު ތައްޔާރު ކުރުމުގައި ސާމްޕަލް ގޮތުގައި [illegible] [illegible] ބަލާފައިވަނީ 4 ނަމޫނާއަކީ، އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21 [illegible] [illegible] [illegible] A4 ސައިޒުގެ ދެ ގަނޑު (އެއީ އެއްގަނޑުގައި 14 ސަފްހާ، އަދި ދެވަނަ ގަނޑުގައި 7 ސަފްހާ) އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] A4 ސައިޒުގެ ގަނޑެއް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] A4 ސައިޒުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] A4 ސައިޒުގެ 2 ގަނޑު [illegible].

30. ޑޮކިއުމަންޓް އެގްޒަމިނޭޝަން ރިޕޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނަނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެއިން އެއްވެސް [illegible] ޑޮކިއުމަންޓް އެގްޒަމިނޭޝަން ރިޕޯޓުގެ ނަތީޖާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

31. މި ބޭންކްތަކުން އެސްޓޭޓްމަންޓް ލިސްޓުން ފައިސާ އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުގެ އެކައުންޓުން ޖަމާވެފައިވޭ ހަރާން، އެސްޓޭޓްމަންޓް ފައިސާ ލިސްޓުން 8 ފަހަރެއްގެ ފައިސާ ދުވަސްވަރު ސިނާންގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި ހުޅުވާފައިވާ 7704261128101 (ދިވެހި ނުރިހާ) އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރައްވާފައިވާ ކަމާއި، އެސްޓޭޓްމަންޓް ފައިސާ ލިސްޓުން 04 ފަހަރެއްގެ ފައިސާ ދުވަސްވަރު ސިނާންގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި ހުޅުވާފައިވާ 7703261128101 (ޙައްވާ ޢަޒީޒާ) އެކައުންޓަށް އަދި އެސްޓޭޓްމަންޓް ފައިސާ ލިސްޓުން 02 ފަހަރެއްގެ ހިސާބު ފައިސާ ދުވަސްވަރު ސިނާންގެ ނަމުގައި މޯލްޑިވްސް އިސްލާމިކް ބޭންކުގައި ހުޅުވާފައިވާ 99011000396210 0[9] (ދިވެހި ނުރިހާ) އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރައްވާފައިވާ ކަމެވެ.[10]

ޝަރީޢަތުގެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ނުކުތާގެ ޖުމްލަގައި ދަށުކޯޓުން ވަކިވަކިން ފާހަގަކޮށްފައިވާ އަދަބުތަކާ ކަމުގައިވެ.

32. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ކުރެވިފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޢުޤޫބާތުގެޤާނޫނު) ގެ ބާބު 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަމަށާއި ޚިޔާނާތްތެރިވުން އެ ޤާނޫނުގެ 149 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމުގައެވެ.

33. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/190 ޤަޟިއްޔާއާ ދިމާވެސް ދައްސަވާ ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ފަދަ ކަންތައްތަކުގައި، އެ ޤަޟިއްޔާއާ ދިމާވެގެން ގޮތް މި ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ދިފާޢުގައި ނުވާކަމަށެވެ.

---

[9] މިއީ ދަށުކޯޓުން ހުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޖަޑުގައި އެކައުންޓު ނަންބަރު ޣަލަތުން ލިޔެވިފައިވާ ގޮތެވެ. ދަށުކޯޓުން ހުކުމް ނިންމާއިރު ބަލާފައިވާ ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓުގައި ސިނާންގެ ނަމުގައި މޯލްޑިވްސް އިސްލާމިކް ބޭންކުގެ ޚާއްޞަ އެކައުންޓު ނަންބަރަކީ 99010310003962100 އެވެ. މި ނަންބަރު ދަށުކޯޓުގެ ހުކުމުގައި ލިޔެފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ނޫނެވެ.

[10] މި ނުކުތާއާ ގުޅޭ ތަފުސީލު ދަށުކޯޓުން ނިންމި ހުކުމުގެ ނުކުތާގެ ފައިސާ އެއްކޮށް ފޮނުވިގޮތް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޖަޑުގެ ބާބު 4-2-11 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

34. ދައުލަތުގެ ދައުވާގައި 131 ވަނަ މާއްދާއާއި 132 ވަނަ މާއްދާ އެކަށައި ހިމަނާފައިވާތީވެ، އެގޮތުން ދައުވާ ކުރެވިދާނަކަމުން އިސްތިއުމާލު ކުރާ ފަރާތުން ދުނިޔަވީކުރެވޭގޮތުން ފާސްކުރެވިފައިވާ ނަގަދު ފައިސާ، އިސްތިއުމާލު ކުރާ ފަރާތުން މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން މި މަސްއޫލިއްޔަތުގައި ދަރަޖާގައި ވަޒަކާ ދައްކާފައި ނަގާފައިވަނީ އިސްތިއުމާލު ކުރާ ފަރާތުންވެސް ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގައި އެއްބަސްވުމާއި ކަމަށާއި، މި ދައުވާ މި ފަރާތުން ކުރާ އިސްތިއުމާލު ޝަރީޢަތުން ބަދަލުވެފައި ދަރަޖަ ކޮށްދިނުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ދައުލަތުގެ ދައުވާގައި ޖިނާއީ ޤާނޫނުގެ އަމަލީ ޢަމަލެއް ނުހިނގާ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭތީ، ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ ކަމަކީ ޤާނޫނާ ހިލާފު ކަމެއް ނޫންކަން ދައުލަތުގެ ހުއްޖަތަކުން ދައުވާކޮށްފައިވާ ބަޔާނުގައި ސާބިތުކޮށްދެވިފައިނުވާނެ ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން ޖިނާއީ ޤާނޫނުގެ އަދަދަކީ ނުބައި ނިޔަތުގައި ކަމެއް ކުރުން ކަމުގައި ދައުލަތުން ބަލައިގަތުމަކީ ދައުލަތުގެ ދައުވާގައި ބޭނުންވާ ކަމެއް ނޫން ކަމަށެވެ.

35. ޖިނާއީ ޤާނޫނުގެ ކުރީ ތަފްސީލީ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2016/HC-A/518 ޤަޟިއްޔާގައި ކަމަށާއި، އެޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރުމުން ނުކުތާތަކުގެ (ހ) ގައި ޖިނާޔަތުގެ ކުށުގެ އަމަލު (actus reus) ހިންގިދާން ތަފާތު ގޮތްތަކެއް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުން ވަރަކަށް 7 ކަމެއް ބަޔާން ކުރެވިފައިވާއިރު އެއިން ކޮންމެ ގޮތަކަށްވެސް ޖިނާޔަތުގެ ކުށުގެ އަމަލު ހިންގިދާނެކަން ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަމަށެވެ. އެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ (ހ) ގައި، މި ކުށުގެ އަމަލާއި ގުޅިގެންވާ ނިޔަތަކީ (mens rea) އެކަން ނުބައި ނިޔަތުން (dishonestly) ގައި ކުރުން ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، ނުބައި ނިޔަތަކީ ޚިޔާނާތްކަން މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނިޔަތަކަށްވުރެ އެ އަމަލެއްކުރާ ވަގުތު ކުރަމުންދާ ނުވަތަ ތިމާގެ ބަދަލުގެ ދަރަޖައިވާ ނުވަތަ ބަލާފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ހިލާފަށް ދެއްކުމަށް ނުކުރުމުން، ދަރަނި ފޯރުކޮށްދިނުން ހިލާފު ނުކުތުން، ފަރުވާކުޑަކަމުން، އެ ޤަވާޢިދުގައިވާ ބަލަހައްޓާ ޤަވާޢިދުތަކުން، ވަކި ބާރުވެރިކަމާއި ހަމަހަމަ ގޮތުން ކަނޑައަޅާ ނުވަތަ އެ ފަރާތުގެ ދަރަނިވެރިކަމުގައި ޢަމަލުކުރުމުގައި

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތު ކުރެވިދާނެކަމާއި، އެހެންކަމުން 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1. އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2. އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3. [illegible] [illegible] [illegible] 4. އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 5. އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

36. [illegible]

37. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 7704261128101 އަކައުންޓް ސްޓޭޓްމަންޓާއި ނަންބަރު 7703261128101 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 99010310003962100 އަކައުންޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

38. [illegible]

ފަރާތުގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާ ކުރުމަށްޓަކައި ޗެކްތަކުގެ ފުށުގައި ލިޔެ އެ ޗެކްތަކުގައި އެސްޓަރސްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރުގެ ސޮއި ކޮށްފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުންކަމަށެވެ. މިއިން ދޭހަވަނީ އެސްޓަރސް އަށް އެކި ކުންފުނިތަކުން ދޫކޮށްފައިވާ ޗެކްތަކާއި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ އަތަށް ލިބިފައިވާކަމާއި އެއަށްފަހު އެ ޗެކްތަކުގައި "pls deposit to" ލިޔެފައިން ފައިސާ ޖަމާކުރަންވީ އެކައުންޓު ނަންބަރު ލިޔުއްވައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އަދި [illegible] ޖަމާކުރުމަށްޓަކައި ޗެކްގެ ފުށުގައި އެސްޓަރސްގެ މެނޭޖިންގ ސޮއި ކޮށްފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުންކަމަށެވެ. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން [illegible] ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތާއި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ޖަމާކުރަންވީ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ އެކައުންޓަށްކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އަމިއްލަ އެކައުންޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވިސްނުމުން [illegible] ޤަބޫލުކުރެވޭން ކަމެއްނޫންކަމަށެވެ.

39. ފައިސާގެ [illegible] އެސްޓަރސް ކަމަށް ކުންފުނިތަކުން ފައިސާ ދޫކޮށްފައިވަނީ އެސްޓަރސް އަށް ކަމަށާއި، ޗެކްގެ ފުށުގައި ފައިސާ ޖަމާކުރުމަށް އެކައުންޓްކަމަށް ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ އެކައުންޓަށް [illegible] ގޮތުން ފައިސާ ޖަމާކޮށްފައި ވަނީ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ އެކައުންޓަށް ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ހަތަރު ވަނަ ނުކުތާގެ ޖަވާބުގައި [illegible] [illegible]؛

40. ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible]) ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މާއްދާއެއްކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2021/HC-A/41 ޤަޟިއްޔާގެ 8 ވަނަ ނުކުތާއިން އެނގޭ ކަމަށާއި، އަދި މިފަދައިން މި މާއްދާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ޤަޟިއްޔާގެ 9 ވަނަ ނަންބަރުން އެނގޭ އޮންނަ ކަމަށެވެ. އެގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible]ގެ ކޮމެންޓަރީގެ ސަފްހާ 10 އަދި 11 ގައި [illegible]ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި ގުޅިގެން ބަޔާން

ކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރުގައި އެ ތަފްސީލުތަކުން އެނގޭނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ދަޢުވާ ކުރެވޭނީ އެ ޤާނޫނަށް އަމަލު ކުރަން ފެށުމުގެ ފަހުގެ މައްސަލަތަކުގައި ކަމަށް. އެއީ 16 ޖުލައި 2015 ކަމާއި އެހެންކަމުން، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލު ހިނގާނީ ޤާނޫނު އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެކުރިން ހިނގާ ހާދިސާތަކުގައިކަމަށް ސާފުކޮށް އެނގޭކަމަށެވެ.

41. ޤާނޫނުއަސާސީއިން އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ހިނގާފައިވާ ހާދިސާތަކަށް މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ދީނާ ޖިނާއީ އަދަބު ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނުތަކުގައި އަދަބަށް ލުއި ދިނުމުގެ އުސޫލުގެ މަންފާ ލިބެން ކަމަށްވާއިރު މިއީ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު ކަމަށްވާއިރު މި ދުވަހު މި މައްސަލައިގައި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ރިޢާޔަތްކޮށް މި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ ނަންބަރު 21.2 އަދި 21.3 އިން ސާފުކޮށް އެނގޭ ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

42. މި މައްސަލައިގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން އެދުނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވާ ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާއި އެއްގޮތްވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާޠިލުކުރަން ވަކިން ނިންމަވާ ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން:

43. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުނު ގޮތުގެ ރިކޯޑާއި އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މުރާޖަޢާކުރުމުން ސާބިތުވެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދެފަރާތުން ދިފާޢުގައި ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ބަލައިލުމުން އެންމެ ގޮތުގެ މައްސަލާ ވާހަކަދެއްކުމާއި ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވިއްޖެއެވެ.

އަދަބުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި ދަށު ކޯޓުން ގޯހެއް ހެދިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވުން:

44. މި މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުންތައް ނިމި، މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް ދިއުމުގެ ބޭނުމުން މި މައްސަލަ ޝަރީޢަތުން ދިރާސާކުރަމުން ދިއުމުގައި، މި މައްސަލައިގައި ދަށު ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަބަކީ ރަނގަޅު އަދަބެއް ނޫންކަން ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

45. އެގޮތުން، މި މައްސަލައިގައި ދަށު ކޯޓުން އަދަބުގެ މިންވަރު ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، މި ނިޔާގެ 120 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ޢުޤޫބާތުގެ[11] 1001 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ އަސާސީ މިންގަނޑުން 3 (ތިނެއް) ދަރަޖަ މަތިކޮށް އަދި 1101 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އަސާސީ މިންގަނޑުން 1 (އެކެއް) ދަރަޖަ މަތިކޮށް، އެ ޤާނޫނުގެ 1003 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަސާސީ މިންގަނޑުން 2 (ދޭއް) ދަރަޖަ ދަށްކުރުމަށް ކަނޑައަޅައި އެގޮތުގެ މަތިން، 5 (ފަހެއް) އަހަރާ 7 (ހަތެއް) މަހާއި، 6 (ހައެއް) ދުވަހަށް ޖަލަށް ލުމަށެވެ.[12] ޖަލު އަދަބު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ޢުޤޫބާތުގެ[13] 1005 ވަނަ މާއްދާއާއި 1202 އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ޖޫރިމަނާގެ އަދަބަށް ބަދަލުކޮށްފައިވެއެވެ. އެއީ، 840000/-ރ (އަށް ލައްކަ ސާޅީސް ހާސް ރުފިޔާ) އެވެ.[14]

46. ނަމަވެސް، ޖިނާޔަތުގެ 3 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެއްގެ އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ އަސާސީ މިންގަނޑުން 4 ދަރަޖަ މަތިކޮށް، އަދި 2 ދަރަޖަ ދަށްކުރުމުން ކަނޑައެޅޭނެ އަދަބަކީ، އަސާސީ އަދަބުގެ ދަރަޖައަށްވުރެ 2 ދަރަޖަ މަތީ އަދަބެކެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ޢުޤޫބާތުގެ 1002 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަބުގެ މިންވަރު ބަޔާންކުރާ ތާވަލަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން އެ ތާވަލުގައި ކަނޑައެޅޭނެ އަދަބަކީ، 4 (ހަތަރެއް) އަހަރާއި، 9 (ނުވައެއް) މަހާއި، 18 (އަށާރަ) ދުވަހުގެ އަދަބެކެވެ. އަދި އެ

---

[11] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

[12] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ގެ [illegible] ނިޔާގެ 28 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ރ) ގައި [illegible] ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

[14] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ގެ [illegible] ނިޔާގެ 28 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ބ) ގައި [illegible] ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އަދި [illegible] 1005 ވަނަ މާއްދާއި 1202 އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް [illegible] [illegible]

[illegible] އެއް އަހަރު ދުވަހުގެ [illegible] އަށް [illegible] ޖޫރިމަނާގެ އަދަދަށް [illegible]، ކަނޑައެޅޭ

ޖޫރިމަނާގެ އަދަދަކީ -/720,000ރ (ހަތްލައްކަ ވިހިހާސް) ރުފިޔާއެވެ.

	ދަރަޖަ 1	ދަރަޖަ 2	ދަރަޖަ 3	ދަރަޖަ 4	ދަރަޖަ 5	ދަރަޖަ 1	ދަރަޖަ 2	ދަރަޖަ 3
ކަނޑައެޅޭ [illegible] އަދަދު	25 އ	15 އ	8 އ	4 އ	2 އ	1 އ	6 މ	3 މ
5+	22 އ، 6 މ	13 އ، 6 މ	7 އ، 2 މ، 12 ދ	3 އ، 7 މ، 6 ދ	1 އ، 9 މ، 18 ދ	10 މ، 24 ދ	5 މ، 12 ދ	2 މ، 21 ދ
4+	20 އ	12 އ	6 އ، 4 މ، 24 ދ	3 އ، 2 މ، 12 ދ	1 އ، 7 މ، 6 ދ	9 މ، 18 ދ	4 މ، 24 ދ	2 މ، 12 ދ
3+	17 އ، 6 މ	10 އ، 6 މ	5 އ، 7 މ، 6 ދ[15]	2 އ، 9 މ، 18 ދ	1 އ، 4 މ، 24 ދ	8 މ، 12ދ	4 މ، 6ދ	2 މ، 3ދ
2+	15 އ	9 އ	4 އ، 9 މ، 18 ދ[16]	2 އ، 4 މ، 24 ދ	1 އ، 2 މ، 12 ދ	7 މ، 6ދ	3 މ، 18ދ	1 މ، 24ދ
1+	12 އ، 6 މ	7 އ، 6މ	4 އ	2 އ	1 އ	6 މ	3 މ	1 މ، 15ދ
އަދަދު ކަނޑައެޅުމުގެ އަސާސީ މިންގަނޑު	10 އ	6 އ	3 އ، 2 މ، 12 ދ	1 އ، 7 މ، 6 ދ	9 މ، 18ދ	4 މ، 24ދ	2 މ، 12ދ	1 މ، 6ދ
1-	7 އ، 6 މ	4 އ، 6 މ	2 އ، 4 މ، 24 ދ	1 އ، 12 ދ	7 މ، 6 ދ	3 މ، 18 ދ	1 މ، 24 ދ	27 ދ
2-	5 އ	3 އ	1 އ، 7 މ، 6 ދ	9 މ، 18ދ	4 މ، 24ދ	2 މ، 12 ދ	1 މ، 6 ދ	18 ދ
3-	2 އ، 6 މ	1 އ، 6މ	9 މ، 18ދ	4 މ، 24ދ	2 މ، 12ދ	1 މ، 6ދ	18 ދ	9 ދ

---

[15] މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 [illegible] [illegible] އަދަދުގެ މިންގަނޑު.

[16] މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅުމުން [illegible] އަދަދުގެ މިންގަނޑު.

47. މި ނުކުތާގެ މައްޗަށް މައްސަލައިގެ ދެފަރާތުން [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގެ އިތުރު އަޑުއެހުމެއް ޝަރީޢަތުން [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރާ މުޙައްމަދު ސިނާނާއި އަދި އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިނުމަށް އެދިފައެވެ.[17] މި އަޑުއެހުމުގައި، ދަށު ކޯޓުން މި މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުންވެސް ފާހަގަކޮށް، މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible]، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު 46 ވަނަ ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ [illegible] ދައުލަތުން އެއްބަސްވެފައެވެ.

އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގައި އަލަށް ހެކި ހުށަހެޅުން:

48. މި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުން ނިމުމުން ފަހުން، ކުރިން އިސްވެ ފާހަގަކުރި ގޮތުގެ މަތިން ބޭއްވުނު އަޑުއެހުން ނިމުމުގެ ކުރިން އިސްތިއުނާފުކުރި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ ވަކީލުން، މި މައްސަލައިގައި އަލަށް ހެކި ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ކަމަށް ބުނެ ކޯޓަށް ސިޓީއެއް ފޮނުއްވައިފައެވެ.[18] އެ ސިޓީގައި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ [illegible] ޝަރީޢަތުގައި ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު މައްސަލައިގެ ދެފަރާތަށް ޝަރީޢަތުން ދީފައިވެއެވެ.

49. މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ ވަކީލުން ހުށަހެޅި ހެއްކާއި ގުޅޭގޮތުން، ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އަލަށް ހެކިގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ހެކިގެ ވާހަކަކުރި ހެއްކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][19] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހެކި [illegible] [illegible] [illegible].

---

[17] މިއީ 2024 ޖުލައި 24 ވަނަ ދުވަހު ހައިކޯޓުގައި ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމެވެ.

[18] މިއީ 2024 ޖުލައި 24 ވަނަ ދުވަހު އިސްތިއުނާފުކުރި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ ވަކީލުން ހުށަހެޅި ސިޓީއެވެ.

[19] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/20 ގަޟިއްޔާ

50. އިސްތިއުނާފުކުރާ މުޙައްމަދު ސިނާންގެ ފަރާތުން އަދު ހެކީގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ހެކީގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރި، ހުރި ޝަރީޢަތުން ބަލައިގަންނަން ނިންމައިދިނުމަށް، އެ ހެއްކާ ގުޅޭގޮތުން އިތުރަށް ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު ދައުލަތުގެ ވަކީލުންނަށް ދީފައިނުވާ ކަމަށް ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކޮށް އެ ޢަދުލުން ނިންމާފައިވުމެވެ.

51. މުޙައްމަދު ސިނާންގެ ފަރާތުން އަދު ހެކީގެ ގޮތުގައި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅި ހެކި، ޝަރީޢަތުން ބަލައިގަތުމާ މެދު މަސްއަލައިގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކަށް ފަރީޤުންނަށް ދޭހަވެފައި، އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާގައި އަދު ހެކި ބަލައިގަތުމާ ގުޅޭގޮތުން، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޢާއިޝަތު ނާޝީދާ ވ. ސީޒް ދަ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ޤަޟިއްޔާގައި[20] އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާގައި އަދު ހެކީގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅޭ ހެކީގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ އުސޫލުތަކުގެ ތެރޭގައި، "އެފަދަ ހެއްކަކީ ނުވަތަ ހުށަހަޅާފައިވާ އެއީ ސަބަބުން މަސްއަލައިގެ ޙަޤީޤަތް ބެލުމަށް ބަލައިގަނެވޭނެ، އެ މަސްއަލައިގެ މަޢުލޫމާތު އެނގިގެންވާ ފަދަ ނުފޫޒުވާ ހުރެއްޖެނަމަ ނުވަތަ ހުށަހަޅަންޖެހޭ ހެކި ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު ދޭންވާނެ."[21] ކަމަށް ބަޔާންކުރައްވާފައި އޮތުމުން އިސްތިއުނާފުކުރާ މުޙައްމަދު ސިނާންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އަދު ހެކީގައި އިސްތިއުނާފީ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުބެލުމާ، މުޙައްމަދު ސިނާންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އަދުހެކި ބަލައިގަންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާއާމެދު:

52. އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި މުޙައްމަދު ސިނާންގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ، ތަޙުޤީޤުން އޮތް މައްސަލަ ކުރު ސާބިތުވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51

---

[20] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/20 ޤަޟިއްޔާ

[21] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/20 ޤަޟިއްޔާގެ 29 ވަނަ ނުކުތާގެ 2 ވަނަ ނަންބަރު

ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ބަޔާންކުރަނީ؛

> " އެ މީހަކު ކުށްކޮށްފިކަން، އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް ޝައްކެއްނެތި، ޝަރީޢަތުގައި ސާބިތުކުރެވެންދެން ހަމަ އެ މީހަކީ ކުށެއް ނެތް މީހަކު ކަމުގައި ބެލުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ."

53. މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރަނީ މީހެއްގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ ކުށެއް ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑެވެ. ޖިނާއީ ކުށެއް މީހެއްގެ މައްޗަށް ސާބިތުކުރުމުގައި ބޭނުން ކުރަންޖެހޭ މިންގަނޑަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ޝައްކެއްނެތި އެކުށް އެމީހަކު ކުރިކަން ސާބިތުކުރުމެވެ. މި މިންގަނޑަށް ކުށް ސާބިތުކުރުމުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކިބަސް [illegible] [illegible] ބަލާއިރު، އެއް ހެކި އަނެއް އެއްބަސް [illegible] [illegible] (corrobrate)، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ ޝައްކެއް ނެތް މިންވަރަށް [illegible] މައްޗަށް އުފުލިފައިވާ ދައުވާ [illegible] ނުވާނެއެވެ.[22]

54. މި މައްސަލައިގައި [illegible] ނުކުތާގައި [illegible] ވާހަކަދައްކާފައެވެ.

---

[22] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސަރުކާރު ވ. [illegible] 2014/SC-A/19 ގެ ޤަޟިއްޔާ.

ހެކިންގެ ހެކިބަސް ގުޅިގެން ފާހަގަކުރި ނުކުތާ:

55. ދަޢުވާ ސާބިތުކުރަން ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ސަބަބަކީ ހެކިންގެ ހެކިބަސް ގުޅޭގޮތުން ސާފުކޮށް [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މި ނުކުތާގައި [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިންގެ ހެކިބަހުން، މުޙައްމަދު ސިނާން އެއްވެސް [illegible] އަތުން [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

56. އެގޮތުން، އެއްވެސް ޝައްކެއް [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާން އޭނާގެ އަތުން [illegible] [illegible] ދައުލަތުން ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހެކިބަހުގައި [illegible] ކަމަށެވެ. އަދި މާލެ/ހ. [illegible]، މުޙައްމަދު [illegible] ހެކިބަހަށް ބަލާއިރު މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި މުޙައްމަދު ސިނާނާ [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible].

57. މި މައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން އުފުލާފައިވަނީ، ދިހަހާސް ރުފިޔާއަށްވުރެ ގިނަ އަދަދެއްގެ ފައިސާއަށް ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާއެވެ. މި ދަޢުވާ ކޮށްފައިވަނީ މުޙައްމަދު ސިނާން، 21 ޖޫލައި 2009 އާއި 19 ޖޫން 2012 އާ ދެމެދުގެ މުއްދަތުގައި، އެސްޓީއެސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް(މީގެ ފަހުން "އެސްޓީއެސް" ކަމަށް [illegible]) ގެ އަކައުންޓް ރިސީވަބަލް މެނޭޖަރުގެ ވަޒީފާގައި އުޅުނުއިރު، އެސްޓީއެސްއަށް [illegible] ފައިސާގެ ތެރެއިން، ޖުމްލަ 5,79,050/16ރ (ފަސްލައްކަ ހަތްދިހަނުވަހާސް ފަންސާސް ރުފިޔާ ސޯޅަ ލާރި) ނަގާ [illegible] އެފަރާތުން [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]، ސ. [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

58. ދަޢުވާ އުފުލާފައިވަނީ ކުރީގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތު) ގެ ޗެޕްޓަރު 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންނެވެ.

59. ދަޢުވާއަށް މުޙައްމަދު ސިނާނު އިންކާރުކޮށްފައިވެއެވެ. މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްޗަށް މިދަޢުވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ބަޔާންކުރާ މިންގަނޑަށް ސާބިތުވާ ކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކި [illegible] ރިޢާޔަތްކޮށެވެ.

60. އެގޮތުން، ދަޢުވާ ސާބިތުވާ ކަމަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ހެކި [illegible] ޝަރީޢަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

60.1 ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިންގެ ތެރެއިން، މުޙައްމަދު [illegible] އާއި [illegible] ހުސައިން އާއި އިބްރާހީމް ކަލީމުގެ ހެކިބަސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުވާ ކަމަށް.[23]

60.2 މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި ހުޅުވާފައިވާ އެކައުންޓް 7704261128101(ދިވެހި ރުފިޔާ) އެކައުންޓް ސްޓޭޓްމަންޓް އަދި އެ ބޭންކުގައި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ ނަމުގައި ހުޅުވާފައިވާ އެކައުންޓް 7703261128101 (ޔޫ.އެސް.ޑޮލަރު) އެކައުންޓް ސްޓޭޓްމަންޓާއި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ ނަމުގައި މޯލްޑިވްސް އިސްލާމިކް ބޭންކުގައި ހުޅުވާފައިވާ އެކައުންޓް 99010310003962100 (ދިވެހި ރުފިޔާ) އެކައުންޓް ސްޓޭޓްމަންޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވެފައިވާ ކަމަށް.[24]

---

[23] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 [illegible] 28 ވަނަ [illegible] (ށ)

[24] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 [illegible] 28 ވަނަ [illegible] (ށ)

60.3 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނޫންކަމަށް؛[25]

60.4 އެހެންކަމުން، ދަޢުވާ ސާބިތުވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިންގެ ހެކިބަހަށް [illegible].

61. ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިންގެ ހެކިބަސްތަކުން ސާބިތު [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު [illegible] ވާޤިޢާ ނަޒަރުކޮށް އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމަކަށް ނުފެނެއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/190 ގަޟިއްޔާގެ ޙުކުމާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާ:

62. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 384/Cr-C/2013 ގަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/190 ގަޟިއްޔާގެ ޙުކުމާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ މައިގަނޑު ދެކަމެކެވެ. އެއީ؛

62.1 ދަޢުވާގެ ސިފައަށް [illegible] ދަޢުވާކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތު)ގެ [illegible] 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާއާއި [illegible] 132 ގެ ދަށުން ކަމުގައި އެއީ ކުށް ކަނޑައަޅާފައި [illegible] މާއްދާއެއް ނޫންކަމަށް [illegible] [illegible] މާއްދާއަކީ އަދި ކުށެއް ކަނޑައަޅާ މާއްދާއެއްކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއި؛ އަދި

---

[25] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ގަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] 28 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ހ)

62.2 މި މައްސަލާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ދިޔާނަތްތެރިވުމުގެ ކުށަށް ދައުވާ ކޮށްފައިވާއިރު، ޤާނޫނުގައި ދިޔާނަތް މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، އެ ޤާނޫނުގެ 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ދިޔާނަތަކީ ތިމާގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ނުވަތަ ތިމާގެ ހަވާލުގެ ދަށުގައިވާ އެއްޗެއްސަކަށް ސާބިތުކޮށްދިނުން ޖެހޭނެ ކަމަށެވެ. އެހެންނަމަވެސް މި ދައުވާކުރުމުގައި އަސްލަކަށް ބަލާ ޝަރީޢަތަކަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ޝަރީޢަތްކަމަށް ނޫންކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމުގައެވެ.

ދައުވާކޮށްފައިވަނީ އަދަބު ކަނޑައެޅިފައިވާ މާއްދާއެއްގެ ދަށުން ނޫން ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާ:

63. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި ދައުވާކޮށްފައިވަނީ ކުށް ކަނޑައަޅާފައި އޮތް މާއްދާއަކުން ނޫންކަމާއި، ދައުވާކޮށްފައިވަނީ އަދަބު ކަނޑައެޅިފައިވާ މާއްދާއަކުން ކަމަށް ބުނެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ނުކުތާއަށް ބަލާއިރު، މި މައްސަލައިގައި ބުނާ ހާދިސާއަކީ މިހާރު އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު[26] އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން، 21 ޖުލައި 2009 އާއި 19 ޖޫން 2012 އާ ދެމެދު ހިނގާފައިވާ ހާދިޘާ އެކެވެ. އަދި އޭގެ އިތުރުން މިމައްސަލައިގައި ދައުވާ ކުރެވިފައިވަނީ މިހާރު އަމަލު ކުރަމުންދާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުން[27] އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިންނެވެ.

64. ދައުވާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށުގެ އަމަލު ހިނގިއިރު، އަމަލުކުރަމުންދިޔަ ޖިނާއީ ކުށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނުތަކުން ބަލާއިރު، ބައެއް ޤާނޫނުތަކުގައި ޖިނާއީ ކުށާއި އެކުށަށް ދެވޭނެ އުޤޫބާތު އެއް މާއްދާއެއްގައި ކަނޑައަޅާފައެވެ. ބައެއް ޤާނޫނުތަކުގައި ޖިނާއީ ކުށް އެއް މާއްދާއެއްގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައި އެހެން މާއްދާއެއްގައި އެކުށަށް ދެވޭނެ އުޤޫބާތު ކަނޑައަޅާފައެވެ. އަދި އަނެއްބައި ޤާނޫނުތަކުގައި ހަމައެކަނި ޖިނާއީ ކުށަށް ދެވޭނެ އުޤޫބާތު ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

---

[26] މިހާރު އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނު އުޤޫބާތު ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)އަށް އަމަލުކުރަން ފެށުނީ 16 ޖުލައި 2015 ގައެވެ.

[27] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

65. މި މައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްޗަށް ދިރާގުން [illegible] ވަކި އަދަދެއްގެ ފައިސާއަށް ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ އުފުލާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޢުޤޫބާތުގެ ޤާނޫނު)ގެ ފަޞްލު 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންނެވެ.

66. ބަޔާންކުރެވުނު މާއްދާތައް ތިރީގައި ނަކަލުކުރެވިފައި އެ ވަނީއެވެ.

131 (ހ) ވައްކަން، ފޭރުން، ޚިޔާނާތްތެރިވުމާއި، މަކަރާއި ހީލަތް އަދި ދޮގުން މިކަންކަމުގެ އަދަދު ކަނޑައެޅޭނީ އެހިނދަކު އެ ކަންކުރި ފުރަތަމަ ފަހަރު 6 މަސް ދުވަހުން ފެށިގެން 1 އަހަރަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް، ދެ ވަނަ ފަހަރު 2 އަހަރަށް، ތިންވަނަ ފަހަރު 3 އަހަރަށް، ހަތަރުވަނަ ފަހަރު 4 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް އަރުވާލުން ނުވަތަ ޖަލަށްލުމެވެ. މި ގޮތުން އިތުރުވާ ކޮންމެ ފަހަރަކާ 1 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތު އަރުވާލުން ނުވަތަ ޖަލަށްލުން އިތުރުވާ އުސޫލުންނެވެ. އަދި މިޤާނޫނުގެ 132، 134، 135، 136، 137، 138، 139، 140، 141، 142، 143، 144، 145، 146، 147، 148 މި މާއްދާތަކުގެ ދަށުން އަދަބުކުރެވޭނެއެވެ.

132. ވަގަށްނެގި ނުވަތަ ފޭރުން ނުވަތަ ޚިޔާނާތްތެރިވި ނުވަތަ މަކަރާއި ހީލަތްހެދި ނުވަތަ ދޮގުން މުދަލުގެ އަގު -/10,000ރ.ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީ އަދަދަކަށް ވެއްޖެނަމަ، ކޮންމެ -/1000 ރުފިޔާއަކަށް 1 މަސްދުވަސް އަރުވާލުން ނުވަތަ ޖަލަށްލުމުގެ މުއްދަތުގެ ތެރެއިން އިތުރުކުރުން.

67. [illegible] ދެ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، އެ މާއްދާތަކުގައި، ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށަށް ދެވޭ ޢުޤޫބާ ބަޔާންކޮށްދެއެވެ. އަދި ޚިޔާނާތުގެ މާނަ އެޤާނޫނުގެ 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްދެއެވެ.

68. އިސްވެބަޔާންކުރެވުނު މާއްދާތަކުގައިވާ ގޮތައިން ކަންކަން ދެކު އަދަބު ނުވަތަ ޢުޤޫބާތް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުކުމަކީ، އެކަމުގެ ކުށްކަމުން ނުވަތަ ވަކިކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރުން މާނަކުރުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/190 **އާސިޔާ އަޙްމަދު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް** ގެ މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

69. ބުނެވުނު ޤަޟިއްޔާއަކީ، (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ ޗެޕްޓަރ 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 143 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދަޢުވާ އުފުލިގެން ބެލުނު މައްސަލައެއްގެ އިސްތިއުނާފެކެވެ. އެޤަޟިއްޔާގައި "ކުށަކަށް ދޭ އަދަބު ނުވަތަ [illegible] [illegible]، އެކަމަކީ، [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަލާއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 143 ވަނަ މާއްދާގައި ޙިއްޞާވެރިވުން [illegible] ޢުޤޫބާތު [illegible] [illegible] 149 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު [illegible] [illegible] (criminalise) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible].

70. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ ޗެޕްޓަރ 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރި ދަޢުވާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ ޗެޕްޓަރ 4 ގައި ތަޢާރަފުކުރެވިފައިވާ ކުށަކާއި ގުޅިގެން އުފުލިފައިވާ ދަޢުވާއެއްކަން އެނގެއެވެ.

71. އަދި [illegible] މި މައްސަލައިގައި ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ ގޮތް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/190 **[illegible] ވ. [illegible]** ޤަޟިއްޔާއާ މުޤާރަނާކޮށް ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނާގޮތަށް ނުވެއެވެ.

މި ދަޢުވާގައި [illegible] [illegible] ދަށުގައި ނުވަތަ [illegible] [illegible] ދަށުގައިވާ އެއްބަސްކަން ސާބިތުކުރުން [illegible] ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްދީ ނުކުތާ:

72. މި ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކޮށްފައިވަނީ، ޖިނާޔަތުގެ ކުށުގައި ކަމަށާއި، ޖިނާޔަތުގެ މާނަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ[28] ޗެޕްޓަރ 4 ގެ 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޚިޔާނާތަކީ ތިމާގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ނުވަތަ ތިމާގެ ހަވާލުގެ ދަށުގައިވާ [illegible]

73. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ ޗެޕްޓަރ 4 ގެ 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގައި ޚިޔާނާތުގެ މާނަ ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> 149 (ސ) ޚިޔާނާތަކީ، ތިމާގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ނުވަތަ [illegible]

74. [illegible] 2011/HC-A/190 [illegible] 2016/HC-A/518 [illegible]

---

[28] ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68

75. އެގޮތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/190 ފާސިލާ އަޙްމަދު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އަޕީލް ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، [illegible] މާއްދާގައި ބުނާ ޚިޔާނާތުގެ ކުށަކީ، އެކުށުގެ ތެރޭގައި [illegible] ގިނަ ބާވަތުގެ އަމަލު ހިމެނޭ ކުށެއްކަމުން ޚިޔާނާތުގެ [illegible] ކުށުގެ [illegible] ޚިޔާނާތުގެ [illegible] ހިމެނޭ [illegible] ކަމަށެވެ.

76. ޚިޔާނާތުގެ ކުށުގެ އަމަލު [illegible] 149 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަން [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/518 ޢަބްދުﷲ [illegible] ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އަޕީލް ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ޚިޔާނާތުގެ ކުށުގެ އަމަލު [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

77. ޚިޔާނާތުގެ ކުށުގެ އަމަލާއި ގުޅިފައިވާ ނިޔަތަކީ (mens rea) އެކަން ނުބައި ނިޔަތް (dishonestly) ގައި ކުރުންކަމަށާއި، ނުބައިނިޔަތަކީ ކޮބައިކަން އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާތީވެސް އެ [illegible] ހިސާބު [illegible] ކަމުގައި [illegible] ނުބައި ނިޔަތް [illegible] ޚިޔާނާތުގެ ކުށުގެ [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، އެ [illegible]؛

1. އަމާނާތަކީ ތިމާގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ނުވަތަ ހަވާލުގައި ހުރި އެއްޗަކަށްވުން.
2. އަމާނާތަކީ އެހެންމީހެއްގެ އެއްޗަކަށްވުން.
3. ނުބައި ނިޔަތް ހުރުން.

4. އެއެއްޗެއްގެ ވެރިފަރާތުގެ އިޛުނަ ނެގުން.

5. އެއެއްޗެއް ބޭނުންކުރުން ނުވަތަ އެއެއްޗެއްތަކަށް ބަދަލު ގެނައުން ނުވަތަ އެއެއްޗެއް ނައްތާލުން ނުވަތަ ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] އެއެއްޗެއް ގެންގުޅުން ނުވަތަ އެއެއްޗެއް [illegible] ވަކިން ނެގުން، ކަމަށް ބަޔާންކުރައްވައިފިއެވެ.

78. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، އެސްޓޭޓުގެ އެކައުންޓް ދިރާސާކޮށް މެނޭޖަރުގެ ވަޒީފާގައި މުޙައްމަދު ސިނާން ހުރިއިރު، އެސްޓޭޓް އަދި [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ އަމިއްލަ ވިޔަފާރިތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައިފިއެވެ.

79. މަރުޙޫމު ސިނާނުގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި ހުޅުވާފައިވާ ނަންބަރު 7704261128101 (ދިވެހި ރުފިޔާ) އެކައުންޓާއި ނަންބަރު 7703261128101 (ޔޫ.އެސް.ޑޮލަރު) އެކައުންޓް ސްޓޭޓްމަންޓްތަކާއި، އަދި މަރުޙޫމު ސިނާނުގެ ނަމުގައި މޯލްޑިވްސް އިސްލާމިކް ބޭންކުގައި ހުޅުވާފައިވާ ނަންބަރު 99010310003962100 (ދިވެހި ރުފިޔާ) އެކައުންޓް ސްޓޭޓްމަންޓްތަކުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަރުޙޫމު ސިނާނުގެ [illegible] އެކައުންޓްތަކަށް ޖަމާކުރައްވާފައިވާކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

80. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަރުޙޫމު ސިނާނުގެ ނަމުގައި ހުޅުވާފައިވާ އެކައުންޓްތަކަށް ޖަމާކުރައްވާފައެވެ. މި [illegible] [illegible] މަރުޙޫމު ސިނާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަރުޙޫމު ސިނާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަރުޙޫމު ސިނާނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

81. ބުނުމުން ކަންކަން އުފެދިފައިން ހުރިއިރު، މުޙައްމަދު ޝާހިދުގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން އުފުލާފައިވާ ދަޢުވާ ސާބިތުވާ ކަމަށް ޝަރީޢަތުން ކަނޑައެޅި ކަނޑައެޅުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/190 **ޤާސިމް އަޙްމަދު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް** ޤަޟިއްޔާއާ ޚިލާފުވާގޮތަށް ނިންމުމާގައި އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ބުނެވިފައިވާ ކަމަކަށް ނުބެލެވެއެވެ.

ދައުލަތުގައި ބަޔާންކުރި ޝާހިދުގެ [illegible] ބަލާބެލުން:

82. މުޙައްމަދު ޝާހިދުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގެ ދައުވާ ދައުލަތުން އުފުލާފައިވަނީ، މުޙައްމަދު ޝާހިދު، 21 ޖުލައި 2009 އާއި 19 ޖޫން 2012 އާ [illegible] 579050/16ރ. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] މުޙައްމަދު ޝާހިދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible].

83. [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ޝާހިދު [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] 578175/94ރ. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible][29] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 874/22ރ. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible].

84. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 15.42ރ. ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]

---

[29] [illegible] [illegible] [illegible] 384/Cr-C/2013 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 25 [illegible] [illegible].

ކުރެވިފައިވާ ޤަޟިއްޔާގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން، ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓް ހޯދުމުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 15.37 ގައި (ފަނަރަ ގަޑިއާ ތިރީސް ހަތް މިނެޓު) އެވެ. އަދި ބޭންކުގެ ރިކޯޑުތައް މުޢާމަލާތު ސިޔާސަތުގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރެވިފައިވާ އޭޕްރިލް 2012 އިން މޭ 2012 އާ ދެމެދު ކަމަށްވުމާއި، 2012 ވަނަ އަހަރުގެ މޭ އަދި ޖޫން މަހުގެ ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓް ނަތީޖާ ބަލައިލި ޑޮލަރު، ޑިޕޮޒިޓް. ބޭންކުގެ އެކައުންޓު އަށް 15.37 ގައި (ފަނަރަ ގަޑިއާ ތިރީސް ހަތް މިނެޓު) ކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ރިޕޯޓުގައި ސާބިތުވެއްޖެއެވެ.[30]

85. އެހެންކަމުން، ފައިސާގެ އަދަދާ ގުޅޭ މިންވަރު އެމްޑީއެން ޝަރީޢަތަށް. ބޭންކް ދެފަރާތް ފައިސާއެއް ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓް ބެލުމުގެ ލިޔުންތަކުން އެނގޭކަމާއި، މިކަން ދަށްކޮށްގެ ރިޕޯޓުގައިވެސް ސާބިތުވެއްޖެއެވެ. މިއީ، ދައުލަތުން މިމުއްސަނދިގައި އުފާވެއްޖާ ދައުވާ ސާބިތު ކުރެވިގައި ދަށްކޮށްގެ ޖުމުލަ ބަޔާއެއް އަންނަނިވި ތަފްޞީލަކުން އަދަދުތަކަށް ނިމިއްޖެއެވެ.

ދަޢުވާ ކުރެވުނު އިރު ހުރިގެ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ 03 (ތިނެއް) ޢުޤޫބާތުގެ ފައިސާ ރިޝްވަތުގެ ދަޢުވާ ސާބިތު ކުރެވިފައިވުން:

86. ފައިސާގެ އަދަދުގެ ތަފާތު ގެއްލުނުގެ މުޢާމަލާތު ސިޔާސަތުގެ ފައިދާން މި އިސްތިއުނާފުގައި ބަޔާކޮށް ޤާނޫނުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ، ދަޢުވާ ކުރެވުނު އިރު ހުރިގެ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ 03 (ތިނެއް) ޢުޤޫބާތުގެ ފައިސާ ރިޝްވަތުގެ ދަޢުވާ ސާބިތު ކުރެވިފައިވާކަން ޤާނޫނީ ގޮތުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

87. މުޢާމަލާތު ސިޔާސަތުގެ ގައުމީ އުފެއްދުމާ ދަޢުވާގެ ސިފަގައި ބައްލަވާނެ ފައިސާގެ އަދަދު ބަލާފައިވާ، މުޢާމަލާތު ސިޔާސަތުގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރުމާއި އެސްޓޭޓް އަށް ލިބެންޖެހޭ 14

---

[30] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުނު ދުވަހުގެ ރިޕޯޓުގެ 23 ވަނަ ނަންބަރު. ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓް ބަލައިލި ދަށްކޮށްގެ ޝާހިދު ބަޔާންކުރުމުން ލިޔެ ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ހިސާބުގައި ހިމެނޭ ފައިސާގެ އަދަދު ހިމަނައިގެންނުވާކަމާއި، އެ ހިސާބުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ފައިސާގެ އަދަދު އެއްގޮތްވުމުން ދަޢުވާގައި ބަޔާންކުރާ ފައިސާގެ އަދަދު ހަމަވާކަމަށް ދައުލަތުން ބުނެއެވެ.[31]

88. އެހެންނަމަވެސް، ދައުލަތުގެ ދަޢުވާ ބިނާކުރައްވާފައި މި 14 ކުންފުނީގެ މުޢާމަލާތް ކަމެއް އަދި އަދި ދަޢުވާ ބިނާކުރި ކުންފުނިތަކަކީ ކޮބައިކަމެއް ވެސް ދަޢުވާގެ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައި ނުވެއެވެ. ދައުލަތުން ހައިކޯޓުގައި ބުނެފައިވާ، މިމައްސަލައިގެ ދަޢުވާގެ ސިޓީ ބިނާކޮށްފައިވާ ކުންފުނި ގޮތް ސާބިތުކުރަން ނުކުންނަކަމާއި، މިއީ ކުންފުނިތަކާ ގުޅިގެން ކުރެވިފައިވާ ޙިސާބުތަކުގެ ދަޢުވާގެ ނުކުންނަކަމާއި މިދަޢުވާ ކުރެވިފައިވާ ކުންފުނިތަކުގައިވާ ޖުމުލަ ފައިސާގެ އަދަދަކަށް ކަމަށެވެ.

89. ދަޢުވާގައި ބުނާ ފައިސާގެ އަދަދު ބެލި އެ 14 ކުންފުނި ދޭ ވަކިވަކި ކުންފުނިތަކުގެ ތަފްސީލު ދައުލަތުން ދަށުކޯޓުގެ ސަރީޢަތްތަކުގެ މަޖިލީހުގައި ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.[32]

90. އެގޮތުން ދައުލަތް ބިނާކުރި އިތުރު ހެކި، އެސްޓީއޯއިން އަށް ރިޕޯޓުގެ ފައިސާގެ ތެރެއިން މުޅިއެއްކޮށް ސިޓީގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި ހުޅުވާފައިވާ ނަންބަރު 7704261128101 (ދިވެހި ރުފިޔާ) ގެ އެކައުންޓުން ފައިސާ ޖަމާވެފައިވާ ކަމަށް ބުނާ އަންނަނިވި ކުންފުނިތަކާއި؛

#	ހިސާބު ހުޅުވި ފަރާތް	ހިސާބު ނަންބަރު	ހިސާބުގައި ހިމެނޭ ފައިސާގެ އަދަދު
1	ކާރގޯ އެމިރޭޓްސް ރިސޯޓް އެންޑް ސްޕާ	0030976	32,335.31ރ (ތިރީސް ދެހާސް ތިންސަތޭކަ ތިރީސްފަސް ރުފިޔާ ތިރީސް އެއްލާރި)
2	ޕާރލް އެޗް ހޮލިޑޭސް	001679	34,182.64ރ (ތިރީސް ހަތަރުހާސް އެއްސަތޭކަ އަށްޑިހަ ދެ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ހަތަރު ލާރި)
3	[illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް	971197	33,917.88ރ (ތިރީސް ތިންހާސް ނުވަސަތޭކަ ސަތާރަ ރުފިޔާ އަށްޑިހަ އަށް ލާރި)
4	[illegible] އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް	955468	13091/-ރ (ތޭރަ ހާސް ނުވަދިހަ އެއް ރުފިޔާ)
5	[illegible] އިންވެސްޓްމަންޓް	001795	16,001.76ރ (ސޯޅަހާސް އެއް ރުފިޔާ ހަތްދިހަ ހަ ލާރި)

---

[31] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ރިޕޯޓް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible] މުޙައްމަދު 2016 އޯގަސްޓް 22 ދުވަހު ކުރިއަށްދިޔަ ކޯޓުގެ ސަރީޢަތުން ދިފާޢުވާ ބަޔާން.

[32] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ރިޕޯޓް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible] މުޙައްމަދު 2016 އޯގަސްޓް 22 ދުވަހު ކުރިއަށްދިޔަ ކޯޓުގެ ސަރީޢަތުން ދިފާޢުވާ ބަޔާން.

6	[illegible]	1797354	33,243.73ރ. (ތިރީސް ތިންހާސް ދެސަތޭކަ ސާޅީސް ތިން ރުފިޔާ ހަތްދިހަ ތިން ލާރި)
7	[illegible]	1786809	21,098.48ރ. (އެކާވީސް ހާސް ނުވަދިހަ އަށް ރުފިޔާ ސާޅީސް އަށް ލާރި)
8	[illegible]	1631830	100000.00ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ)

91. އަދި އެސްޓޭޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިޔާދުގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި [illegible] [illegible] ނަންބަރު 7703261128101 (ޔޫއެސް ޑޮލަރު) އެކައުންޓަށް ފައިސާ ޖަމާކުރައްވާ އަންނަނިވި 04 ޗެކާއި؛

#	ޗެކް ދޫކުރި ފަރާތް	ޗެކް ނަންބަރު	ޗެކުގައި ހިމެނޭ ފައިސާގެ އަދަދު
9	[illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް	00227974	$2001.83 (ދެހާސް އެއް ޑޮލަރު އަށްޑިހަ ތިން ސެންޓު)
10	[illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް	148424	$7500.00 (ހަތްހާސް ފަސްސަތޭކަ ޑޮލަރު)
11	[illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް	843815	$2157.12 (ދެހާސް އެއްސަތޭކަ ފަންސާސް ހަތް ޑޮލަރު ބާރަ ސެންޓު)
12	[illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް	846314	$5512.72 (ފަސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ބާރަ ޑޮލަރު ހަތްދިހަ ދެ ސެންޓު)

92. މުޙައްމަދު ސިޔާދުގެ ނަމުގައި މޯލްޑިވްސް އިސްލާމިކް ބޭންކުގައި [illegible] ނަންބަރު 99010310003962100 (ދިވެހި ރުފިޔާ) އެކައުންޓަށް ފައިސާ ޖަމާކުރައްވާ 02 ޗެކެވެ.

	ޗެކް ދޫކުރި ފަރާތް	ޗެކް ނަންބަރު	ޗެކުގައި ހިމެނޭ ފައިސާގެ އަދަދު
13	[illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް	00237178	14,655.60ރ. (ސާދަހާސް ހަސަތޭކަ ފަންސާސް ފަސް ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ލާރި)
14	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް	642317	11,110.92ރ. (އެގާރަ ހާސް އެއްސަތޭކަ ދިހަ ރުފިޔާ ނުވަދިހަ ދެ ލާރި)

93. [illegible] 14 ޗެކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 32,335.31ރ. (ތިރީސް ދެހާސް ތިންސަތޭކަ ތިރީސް ފަސް ރުފިޔާ ތިރީސް އެއް ލާރި) [illegible] [illegible] ނަންބަރު 0030976 ޗެކާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 34,182.64ރ. (ތިރީސް ހަތަރުހާސް އެއްސަތޭކަ އަށްޑިހަ ދެ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ހަތަރު ލާރި) [illegible] [illegible] ނަން

001679 ޗެކާ އަދި ވިޔަފާރީ އިންވެސްޓްމަންޓްގެ އެކައުންޓުން 16,001.76ރ. (ސޯޅަހާސް އެއް ރުފިޔާ ހަތްދިހަ ހަ ލާރި) ނެގޭ ގޮތަށް ޑްރޯކޮށްފައިވާ ނަންބަރު 001795 ޗެކު ދަފްތަރުގައިވާ ދައުލަތުން ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

94. އެހެންކަމުން، ދަޢުވާލިބުނު މައްސަލަ ނިންމުމުގައި، މުޙައްމަދު ސިނާން ޚިޔާނާތްތެރިވި ކަމަށް [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[33] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

95. އެހެންކަމުން، [illegible] [illegible] [illegible] 3 ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސިނާންގެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

96. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

97. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[33] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 24 އާއި 25 ވަނަ ނަންބަރު.

98. ދައުލަތުން މިމައްސަލައިގައި އުފުލާފައިވާ ދައުވާ ބިނާކޮށްފައިވަނީ އިސްވެ ބުނެވުނު ތިން ޗެކުގައި ބަޔާންކުރާ ފައިސާގެ އަދަދު ހިމަނައިގެން ކަމަށްވާތީ އެ ޗެކުތަކާ ގުޅޭގޮތުން [illegible] [illegible] ބަލަންޖެހެއެވެ.

99. [illegible] 3 (ތިނެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް ވަރަކަށް ސުވާލުކުރެވި، އެއާ ބެހޭ ގޮތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖަވާބުދާރީ ވާން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 14 [illegible] [illegible] [illegible] ސުވާލުކުރެވުން ކަމުގައެވެ.[34]

100. މި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް [illegible] [illegible] [illegible] ބަޔާނަށް[35] ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 14 [illegible].[36]

101. އަދި [illegible] ތިން ޗެކުތަކީ، މި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ވެސް [illegible] [illegible] ނުވެއެވެ. [illegible] [illegible] ރިޕޯޓުގެ 24 ވަނަ ނުކުތާގައި [illegible] ވެސް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. [illegible] ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[34] [illegible] 21 ނޮވެމްބަރު 2023 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[35] 20 ޖޫން 2012 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[36] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2016 [illegible] 22 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ނެތެވެ. އެ ޝަރީޢަތަކީ ފުރުޞަތުގެ ތަޢާރުޟުވާގައި އަޞްލިއްޔުގެ ސާބިތުކުރުމުގައި ހިމެނުނު ޝަރުޢީކަމެއް ނޫންކަމަށް ދަޢުވާލިބޭފަރާތުން ހައިކޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.[37]

102. މި ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ދަޢުވާލިބޭ ސަޕްލަޔަރުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތަކުގެ ތެރޭގައި ބޭނުން ކުރެވޭ ހިސާބުތަކާއި ނަމޫނާ، ދަޢުވާ ހުށަހެޅިއިރު އެ ޝަރީޢަތް އަދި އޭގެ ކޮޕީތަކެއް ލިބިފައިނުވާކަން ދަޢުވާކުރާ ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތަކަށް[38] އެނގެއެވެ. އަދި އެކަން ދަޢުވާކުރުން ވެސް ހައިކޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.[39] އެ ޝަރީޢަތުން ގެންދިޔަ ދުވަސްވަރުގައި ސާބިތު ކުރުވުން ސަޕްލަޔަރުން އޮރިޖިނަލް ދިރާސާ ފުރުޞަތު ދެއްވާފައިވާކަން އެ ޝަރީޢަތް ކޮޕީއެއް ޖަވާބު 14 ދުވަސް ސަޕްލަޔަރުން ހުށަހަޅައި ދަޢުވާގެ ފޮނުވިއްޔާ ބެލިކަމަށް ދަޢުވާއަށް ހައިކޯޓުގައި ބުނެފައިވެއެވެ. ޝަރީޢަތުގެ އަސްލު ސަޕްލަޔަރުގެ މަޢުލޫމާތުގައި ހުށަހެޅުނުކަމަށް ބެލުމާ ވަކި ޗާޓުތަކުން ސަޕްލަޔަރުން ސާބިތުކޮށްފައިވާކަން ރިޕޯޓުތަކުން ފާހަގަކުރެވޭ ތަރުޖަމާގެ ބައެއްކަން އެނގެއެވެ.[40] އެހެންނަމަވެސް މި މައްސަލައިގެ ސަޕްލައިން ނިމުން ގޮތުގެ ރިޕޯޓްގައިވެސް އަދި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާގެ ފައިލުގައިވެސް މިފަދައިން މިސާލުތަކާ ބެހޭ ތަރުތީބު ހިމެނިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން މިއީ ސަޕްލަޔަރުން ހުށަހެޅުން ލިޔުމެއް ކަމުގައި ސާބިތު އެނގެއެވެ.

103. ބަޔާނުގެ ބާކީގައި ދަޢުވާގެ ސަޕްލަޔަރުގެ މަޢުލޫމާތުގައި އަޞްލުކޮށްގެ ހުށަހެޅުން ކަމަށް ބުނެފައިވާތީ، ރިޕޯޓު ބާކީކުރުމުގެ ކަންކަމުން ސާބިތުކޮށް އެނގޭކަމަށް، ކަރަންޓު އައިޓަމުގެ ރިސީޓް އެންޑް ސަޕްލައިގެ އަދަދުންޖެހޭ 32,335.31ރ. (ތިރީސް ދެހާސް ތިންސަތޭކަ ތިރީސް ފަހެއް ރުފިޔާ ތިރީސް އެއްލާރި) ދައްކާފައިނުވާ ދޫކޮށްފައިވާ ނަންބަރު 0030976 ބިލް، އަދި ޖުމްލަ ތަކެތިވެސް އަދަދުން 34,182.64ރ. (ތިރީސް ހަތަރުހާސް އެއްސަތޭކަ އަށްޑިހަ ދެ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ހަތަރު ލާރި) ދައްކާފައިނުވާ ދޫކޮށްފައިވާ

---

[37] މި ކޯސްޓްއާއި ގުޅިގެން 21 ނޮވެމްބަރު 2023 ގައި ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި ދަޢުވާލިބޭފަރާތުގެ ވަކީލު މިފަދައިން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

[38] މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ ފައިލުގައިވާ ކޮޕީ 27، 29، 35 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކުގައި މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

[39] މި ކޯސްޓްއާއި ގުޅިގެން 21 ނޮވެމްބަރު 2023 ގައި ބޭއްވުނު އަޑުއެހުން.

[40] ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ލިޔުންތަކާއި ހަވާލާދީ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ 30 ނޮވެމްބަރު 2014 ވަނަ ދުވަހު ކުރިއަށް ގެންދެވުނު ބައްދަލުވުމުގައި އެ ސަޕްލަޔަރުގެ ހުށަހެޅުން ޝަރީޢަތަކީ އަސާސީ ސަޕްލަޔަރުން ދަޢުވާއާއި ސާބިތުކޮށްފައިވާ މި ބައްދަލުގައި ރިޕޯޓުކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އަދި ދަޢުވާގެ ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ނަންބަރު 001679 ޗެކު އަދި ވިތަޑްރޯ އިންވެސްޓްމަންޓްގެ އެކައުންޓުން 16,001.76ރ. (ސޭވިއަރސް އެއް ޓްރޭޑިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ނަމުގެ ބޭންކުން ދޫކޮށްފައިވާ ނަންބަރު 001795 ޗެކަކީ މިމުއާމަލާތާ ގުޅިގެން ތަޙުޤީޤުކުރެވިފައިވާ ޗެކުތަކެއް ނޫންކަމެވެ. އަދި މި ޗެކުތަކުގައި ހިމެނޭ ފައިސާގެ އަސްލު [illegible] ތަޙުޤީޤުގައި ސާބިތުކުރެވިފައި ވެސް ނުވާ ކަމެވެ.

104. އެހެންކަމުން، ޝަރުޢީ ބިނާ ޗެކަކީ ތަޙުޤީޤުކުރެވިފައިވާ އަދި އެ ވާހަކަ އެއް [illegible] ތަޙުޤީޤުގައި ސާބިތުކުރެވިފައިވާ ފައިސާއެއްކަން ނުވެއެވެ، މިމުއާމަލާތުގެ ފައިސާގެ އަސްލު ސާބިތުވާ މި ޗެކުތަކުގެ އެއްގޮތަކަށް ހަމަޖެހޭ ކަމަށް ކޯޓަށް ފެނެއެވެ.

105. އެހެންކަމުން، އިސްތިޢުނާފުކުރެވިފައިވާ ޙުކުމް ޝަރީޢަތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ސިވިލް ފޯފިޗަރގެ ގޮތުން ދައުލަތަށް ނެގުމަށް ޙުކުމްކުރެވިފައިވާ ޖުމްލަ އަދަދުތައް، 578,175.94ރ. (ފަސްޓްއާރާ ޕްރައިވެޓް އެންޓަރޕްރައިޒް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ގެ ނަމުގައި ހުރި ބޭންކް އެކައުންޓާއި، ހަވާލާ ކުރެވިފައިވާ 32,335.31ރ. (ޑިރެކް ދޮރާސް ބިސްނަސް ޑިރެކް ޓްރޭޑް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ނަމުގެ ބޭންކުން ދޫކޮށްފައިވާ ނަންބަރު 0030976 ޗެކާއި، ޔޫރޯ ބަޖެޓް ފޯރިން ފަސް އެކައުންޓުން 34,182.64ރ. (ޑިރެކް ހަމަދާރާސް ޕްރައިވެޓް އަރުވާ ދަތުރު ޓްރޭޑް ވިޝަން ހަމަނަ ދާރު) ނަމުގެ ބޭންކުން ދޫކޮށްފައިވާ ނަންބަރު 001679 ޗެކު އަދި ވިތަޑްރޯ އިންވެސްޓްމަންޓްގެ އެކައުންޓުން 16,001.76ރ. (ސޭވިއަރސް އެއް ޓްރޭޑިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ނަމުގެ ބޭންކުން ދޫކޮށްފައިވާ ނަންބަރު 001795 ޗެކުގެ ޖުމްލަ 82,519.71ރ. (އަރުވާ ދަތުރު ވިޝަން ނަމަކަ ޓްރޭޑް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ހިމެނޭގޮތަށް ކަމާބެހޭ، މިމުއާމަލާތުގެ ފައިސާގެ ސިވިލް ފޯފިޗަރގެ ގޮތުން ދައުލަތަށް ނެގުމަށް ޙުކުމްކުރެވުނު ބައި ބާޠިލުކުރުމަށް ޙުކުމްކުރުމަށް ކޯޓަށް ފެނެއެވެ.

ޑީވޯޓަރިންގ އެންވަޔަރަމަންޓަލް ރިޕޯޓް ބެލުމުން ފާހަގަކުރި ނުކުތާ:

106. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 384/Cr-C/2013 ފައިސަލާ ނިންމާފައިވަނީ [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ބިނާކޮށްފައިވަނީ [illegible] [illegible] ހުށަހެޅި "ޑީވޯޓަރިންގ އެންވަޔަރަމަންޓަލް ރިޕޯޓް"އާ ގުޅޭ ގޮތުންނެވެ.

107. އެގޮތުން، [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އެ ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުމުގައި [illegible] އަދި [illegible] ސާވޭކޮށް [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ.

108. ދައުލަތު ސަބްމިޝަންތަކުން ދައުލަތުން ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު K(G)/DER/2012/0079 "ޑީވޯޓަރިންގ އެންވަޔަރަމަންޓަލް ރިޕޯޓް" ހިމެނެއެވެ. މި ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

109. މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި ދައުލަތު ސަބްމިޝަންތަކުގައި [illegible] "ޑީވޯޓަރިންގ އެންވަޔަރަމަންޓަލް ރިޕޯޓް" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 28 [illegible] [illegible] (ވ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛ "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] "ޑީވޯޓަރިންގ އެންވަޔަރަމަންޓަލް ރިޕޯޓް" [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."މި ގޮތަށެވެ.

110. އެހެންކަމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 384/Cr-C/2013 ފައިސަލާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ކުރުގެ ދަޢުވާ ސާބިތުވާ ކަމަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ބުނުއްވުން ޚިލާފަށް އުޞޫލުތަކާ ރިޢާޔަތް ސަބަބުތަކުން ބަދަލުދިނުމަށް ދިފާޢުވާ ކަމަށް ބުނެވިދާނެއެވެ.

111. އަދި އޭގެ އިތުރުން، ދަށުކޯޓުން މި ނުކުތާއާ ގުޅޭ ނިންމާފައިވަނީ ޚިލާފަށް އުޞޫލުތަކާ ރިޢާޔަތް ކުރުމުގެ މުޢައްސަސާގެ ސިޔާސަތުގެ ވަޒީފާގެ ސަބަބުން އުޞޫލުތަކާއި ނަމަވެސް އެއީ މުޢައްސަސާގެ ސިޔާސަތުގެ އަދިއަދު އެކަށައަޅާ ތަކެތި ހަމައެކަނި ޖަލްސާތަކާއި ނަމޫނާގެ ހުށަހެޅިއެވެ ނުނިންމައެވެ. މުޢައްސަސާގެ ސިޔާސަތު ވެސް އޭގެ އެކަށައަޅާ އަސާސެއް ނެތި ދިފާޢުގައި ހުރިހާ ޖަލްސާތަކާ ކަމަށް ބައްޓަންވެފައި މަޢުލޫމާތުގައި އިޢުތިރާފުވެފައިވާ ކަމަށް ވެސް ދަށުކޯޓުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމަށް ބުނެވުނެވެ، ދަށުކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ޚިލާފަށް އުޞޫލުތަކާ ރިޢާޔަތް ގެންގޮސް ކަނޑައަޅާ ގޮތް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބަދަލުވެފައިވާ ކަމަށް ބުނެވެން ނުކުތާ، މިފަދަ ގޮތުގައި ކުރިއަށް ގެނައުމަކީ ހަމަ ބަދަލުގެ އަސްލެއް ނުކުރެވޭނެ ކަމެކެވެ.

ބަދަލުދޭން ނިންމާފައިވާ ނަގާ ފައިސާގެ އަދަދުތަކާބެހޭ:

112. އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ހުކުމުގައި މިވާ ދަށުކޯޓުގެ ވަނަ މާއްދާގައި މުޢައްސަސާގެ ސިޔާސަތު ދިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޖުމްލަ އަދަދަކީ، 578,175.94ރ. (ފަސްލައްކަ ހަތްދިހަ އަށްހާސް އެއްސަތޭކަ ހަތްދިހަ ފަސް ރުފިޔާ ނުވަދިހަ ހަތަރު ލާރި) އެވެ. ބަދަލުދިނުމުގެ ނަގާ ފައިސާގެ ތެރެއިން ހިލާ ޖުމްލަ 82,519.71ރ. (އަށްޑިހަ ދެހާސް ފަސްސަތޭކަ ނަވާރަ ރުފިޔާ ހަތްދިހަ އެއްލާރި) ފައިސާ އަދާކުރުމުން، މުޢައްސަސާގެ ސިޔާސަތު ދިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކަމަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ ފައިސާގެ އަދަދަކީ، 495,656.23ރ. (ހަތަރުލައްކަ ނުވަދިހަ ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަންސާސް ހަ ރުފިޔާ ތޭވީސް ލާރި) ކަމަށް ވެއެވެ، މި އަދަދަކީ މުޢައްސަސާގެ ސިޔާސަތު ދިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ފައިސާގެ ޖުމްލަ އަދަދުކަމުގައި ބަލަންޖެހެއެވެ.

113. މި މައްސަލައިގައި މުޢައްސަސާގެ ސިޔާސަތު ދިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ފައިސާގެ އަދަދު ހިސާބުކުރުމުގައި، ހިމެނޭފައިވާ ބަދަލުދޭންޖެހޭ ނަގާ ދިން ޙާލަތު އެއްވެސްކަހަލަ ނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގައި ބަލާނުލާ ބާކީހުރި ޙާލަތު، އެ ޙާލަތަކާ ގުޅިގެން ބަދަލުދޭން އަދި ސަބަބުތަކުން ކުރަންވާ ޙާލަތުތަކެއް ނުވާތީ

އޮވެއެވެ. ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ކުރިކަމެއްގެ ސަބަބުން ވެސް ބާރުލިބޭ ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ހެދުނު ކަމެއް އެދިންވަކަނެވެ.

114. ބަޔާންވެދިޔަ ދީން ބޮޑުގައި ހިމެނޭ ފައިސާގެ އަދަދު މި މައްސަލައިން އެއްފަހަރާ ކުރިމަތިވެފައިވާ، މުޅިއެކުގައި ސާބިތުވާ މައްޗަށް ދައްކަމުން އުސޫލުގައިވާ ދިރާސާ ހުކުމްގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވަކި އަދަދެއްގެ ފައިސާއަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުކުމްގެ ދަށުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުން ދިނުމަށްފަހު ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަބު ސާބިތުވެއެވެ.

ދަށު ކޯޓުން ކަނޑައެޅި އަދަބަށް ބަދަލު އެނބުރި ބެލުން:

115. ބަޔާންވެދިޔަ ދީން ބޮޑުގައިވާ ފައިސާ އިޙްތިރާމް ބަލައިގެން މިމައްސަލައިގައި މުޅިއެކު ސާބިތުވާ ދައްކަމުން ތުހުމަތު ކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފައިސާގެ ޤަދަރު އަދަދަށް ބަލައި އަދަބު ދޭންޖެހޭނެއެވެ. ދަށު ކޯޓުން ބަޔާން ސާބިތުވާ މުޅިއެކު ސާބިތުވާ ދައްކަމުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ފަރާތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބަށް އެއްގޮތް ބަދަލު އައުމެވެ.

116. ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ޢުޤޫބާތު)ގެ ބާބު 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، މުޅިއެކު ސާބިތުވާ ދައްކަމުން ކުރަން ސާބިތުވާ ވެރިކަން، އަދަބުގެ ގޮތުގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ޢުޤޫބާތު) ގެ 215 ވަނަ މާއްދާއާއި ބަލާފައި، އަދި ޤާނޫނުގެ 210 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި، އަދި ޤާނޫނުގެ 1002 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި އަދި ޤާނޫނުގެ 1001 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި 1101 ވަނަ މާއްދާއާއި، 1003 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) އާއި، 1005 ވަނަ މާއްދާއާއި ބެހޭގޮތުން ޤާނޫނުގެ 1202 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައުލަތަށް ފައިސާ -/840,000ރ (އަށް ލައްކަ ސާޅީސް ހާސް ރުފިޔާ) ދިން ޖޫރިމަނާކުރެވެ.

117. ދަށުކޯޓުން އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ޢުޤޫބާތު)ގެ ދަށުން އަދަބު ކަނޑައަޅާފައިވާ، ކުރީގެ ޤާނޫނުގައި (ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުރަން ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބު، މިހާރު އަމަލު ކުރެވެމުންދާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ ދަށުން ކަނޑައެޅޭ އަދަބު ލުއިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

118. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިންމާފައިވާ ނިޔާގެ 28 ވަނަ ނުކުތާގެ (ހ) އިން ފެށިގެން (ޅ) އަށް ހުރި ނުކުތާތަކުގައި ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

119. މި މައްސަލައިގައި ތަޙުޤީޤުކުރެވިފައިވާ ތިން ކޭސް ނިމިދިޔައިރު، [illegible] ޖުމްލަ 11 ތުހުމަތުގައި [illegible] ފައިސާގެ އަދަދު ހިސާބުކުރުމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖުމްލަ ފައިސާގެ އަދަދަކީ، 495,656.23ރ (ހަތަރުލައްކަ ނުވަދިހަ ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަންސާސް ހަރުފިޔާ ތޭވީސް ލާރި) އެވެ.

120. މިއަދަދަށް ރިޢާޔަތްކޮށް [illegible] [illegible] [illegible] އަދަބު ކަނޑައަޅާނަމަ [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މިމައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ ތަޢުޒީރު 4 ގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންނެވެ. އެ މާއްދާތަކުގައި [illegible] [illegible] މިމައްސަލައިގައި އަދަބު [illegible]، އަދަބު [illegible] [illegible] [illegible] މިއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ޤާނޫނުގެ 131 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން 6 (ހައެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] ފައިސާގެ އަދަދަކީ -/10,000ރ (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއަށް ވުރެ މަތީ އަދަދަކަށް ވާތީ، އެ [illegible] 132 ވަނަ މާއްދާ ދަށުން [illegible] -/1000ރ (އެއްހާސް) ރުފިޔާއަކާއި 1 [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ ތަޢުޒީރު 4 ގެ 131 ވަނަ

މާއްދާގެ (ސ) އާއި 132 ވަނަ މާއްދާ ދަށުން އަދަބު ކަނޑައަޅާނަމަ، މިހާރުތަކުގައިވެސް މުތައްހަމު ސިނާނުގެ މައްޗަށް ކަނޑައަޅާނެ އަދަބު 25 (ފަންސަވީސް) އަހަރަށް ވުރެ މަތިވެއެވެ.

121. މިހާރު އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުއުޤޫބާތުގައި ޖިނާއީ ކުށް ދަރަޖަކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، މިމައްސަލައިގައި މުތައްހަމު ސިނާނަށް އަދަބު ކުރިވާނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއުޤޫބާތު)ގެ ދަށުން އަދަބު ކަނޑައެޅުމުންނެވެ. އަދި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއުޤޫބާތު)ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގައި[41] ބަޔާންކުރާ އުސޫލުން ހިސާބުކޮށްލަމެވެ.

122. މިހާރު އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުއުޤޫބާތުގައި ޖިނާއީ ކުށް ދަރަޖަކޮށްފައިވަނީ 210 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ)ގައެވެ. އެއަކުރު ތިރީގައި ނަކަލުކޮށްލައި އެވަނީއެވެ.

[illegible]، ޖުނަޙާ، [illegible] [illegible]، [illegible] އަދި [illegible]

ދަރަޖަކުރުން	210.	(ސ)	މި ޤާނޫނުގެ 211 ވަނަ މާއްދާއިން 216 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށުގެ [illegible] ދަރަޖަކުރެވޭނީ ތިރީގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ:
			(1) ޖޫރިމަނާގެ އަދަދު 500,000/- ރުފިޔާއަށް ވުރެ މަތިވާނަމަ، އެކުށަކީ، ޖިނާޔަތުގެ 3 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެކެވެ.
			(2) ޖޫރިމަނާގެ އަދަދު 50,000/- ރުފިޔާއަށްވުރެ މަތިވާނަމަ، ނުވަތަ [illegible]، އެ ކުށަކީ، ޖިނާޔަތުގެ 4 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެކެވެ.
			(3) 5000/-ރ. ރުފިޔާއަށް ވުރެ ޖޫރިމަނާގެ އަދަދު މަތިވާނަމަ، އެ ކުށަކީ، ޖިނާޔަތުގެ 5 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެކެވެ.
			(4) 500/-ރ. ރުފިޔާއަށް ވުރެ ޖޫރިމަނާގެ އަދަދު މަތިވާނަމަ، އެ ކުށަކީ، ޖުނަޙާގެ 1 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެކެވެ.
			(5) އެހެން ހުރިހާ ކުށްތަކުގައި، އެ ކުށަކީ، ޖުނަޙާގެ 2 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެކެވެ.

123. މިގޮތުން ބަލާއިރު، ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި ނުވާ ބިން ޕްލޮޓެއްގައި ހިފުން ފައިސާ އެކިކުރުމުން، މުތައްހަމު ސިނާނު ލިބިފައިވާ ކަމަށް ބެލެވުނު ޖުމްލަ ފައިސާގެ އަދަދަކީ، 495,656.23ރ. (ހަތަރުލައްކަ ނުވަދިހަ ފަސްހާސް ހަސަތޭކަ ފަންސާސް ހަރުފިޔާ ތޭވީސް ލާރި) ކަމަށްވާތީ، ލިބިފައިވާ ފައިސާގެ އަދަދު ފަސްލައްކައަށް ވުރެ މަދުވެއެވެ.

---

[41] [illegible]

124. އެހެންކަމުން، މިހާރު މި ކުށް ދަރަޖަކުރެވިގެންވަނީ ޖިނާއަތުގެ 4 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެއްގެ ގޮތުގައެވެ. ޖިނާއަތުގެ 4 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެއްގެ އަސާސީ އަދަބަކީ 01 (އެކެއް) އަހަރާއި 7 (ހަތެއް) މަހާއި 06 (ހައެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުންކަން ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ 1002 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

125. ދަށުކޯޓުން އަދަބު ކަނޑައެޅީ، ހިޔާނާތްތެރިވި މުދަލުގެ އަގު -/500,000 ރުފިޔާއަށް ވުރެ މަތިވާތީ، ޖިނާއަތުގެ 3 ވަނަ ދަރަޖައިގެ ކުށެއްކަމަށް ބަލައިގެންނެވެ.

126. ކުރީގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު ދަށުން، އެއް އަމަލެއްގައި ހިމެނޭ ތަފާތު ގިނަ ކުށްތަކަށް ދަޢުވާ [illegible]، އޭގެ ބެހިން އެއްކުރަން ދަޢުވާ [illegible] އެންމެ [illegible] ކުށުގެ ދަރަޖަ އަސާސީ މިންގަނޑުން [illegible] ދަރަޖަ [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] ކުށްތަކުގެ ދަރަޖަ [illegible] [illegible] ކުށުގެ ދަރަޖަ [illegible] އަދަބު [illegible] ކަނޑައެޅުމުގައި [illegible].

127. ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތު) ގެ ދަށުން އަދަބުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި، ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭކަމަށް އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރެއެވެ. އެގޮތުން، ކުރީގެ ދަރަޖަ މަތިވާ [illegible] ދަރަޖަ [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅިފައިވެއެވެ.

128. އެގޮތުން، މި މައްސަލައިގައި ދަށުކޯޓުން އަދަބުގެ މިންވަރު ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ 1001 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަދަބު ކަނޑައަޅުއްވާއިރު އަސާސީ މިންގަނޑަށް 3 (ތިނެއް) ދަރަޖަ މަތިކޮށް އަދި 1101 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އަސާސީ މިންގަނޑަށް 1 (އެކެއް) ދަރަޖަ މަތިކޮށް، އުޞޫލުގެ 1003 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަދި (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަސާސީ މިންގަނޑަށް 2 (ދޭއް) ދަރަޖަ ދަށްކޮށް [illegible]. [illegible] ގޮތުގެ މަތިން މި މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅުއްވާ ޖަލު އަދަބު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ[42] 1005 ވަނަ މާއްދާއާއި 1202 އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް [illegible] [illegible] [illegible].

---

[42] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

129. އެ އެ ޖުމްލަ ބަލާއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ[43] 1001 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)[44] ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަދު ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ މިންގަނޑުން 3 (ތިނެއް) ގްރާމް މަތިކޮށް އަދި[45] 1101 ވަނަ މާއްދާ އެއް ނާރކޮޓިކްސް އަސާސީ މިންގަނޑުން 1 (އެކެއް) ގްރާމް މަތިކޮށް، 1003 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) އެއް ނާރކޮޓިކްސް އަސާސީ މިންގަނޑުން 2 (ދޭއް) ގްރާމް ދަށްކޮށްފިނަމަ މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާނެ އަދަބަކީ 2 (ދޭއް) އަހަރާއި، 4 (ހަތަރެއް) މަހާއި، 24 (ސައުވީސް) ދުވަހަށް ޖަލަށް ލުމެވެ.

130. މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ އަދަބު ފުރިހަމަ ޤާނޫނުގެ އަދަބަކީ ބަދަލުކުރުމުގެ ދަރުނޫޖާއި މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތުގެ ފައިދާ އަދި ހައިސިއްޔަތާއި ދިމާވާ ކަންކަމާ އެއްގޮތަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމެވެ. އެގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ[46] 1005 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި 1202 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް މުޖުތަމަޢު ސަލާމަތުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ޖަލުގެ އަދަބު، ޤާނޫނުގެ އަދަބަކީ ބަދަލުކުރެވިފައެވެ.

131. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތުގެ[47] 1005 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އެމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށް "ޢާންމު އަދަބު އެއްވަރަށް ކުރެ ވޭތޯ" ގައިވާ މުއްދަތަކީ ދެ ކަންކަން ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަބުގެ ޖޫރިމަ މުއްދަތެއް ވެސް ދިމާކުރާ މުއްދަތަކީ ޢާންމު ދެމިހުރި ބާރުލީ ކަނޑައަޅާ އަދަބު ކަނޑައެޅޭގޮތް ދެކެން ދިމާވެގެން ވާކަމުގައެވެ. ދަރުނޫޖު ޖަލު އަދަބު ޤާނޫނުގެ އަދަބަކީ ބަދަލުކުރުމުގައި

---

[43] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

[44] މުޖުތަމަޢުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ" މި ޤާނޫނުގެ އަދަބުކުރުން ފަރާތުގެ ބެލުން ހިފެހެއްޓުމުގެ ކުށުގަނޑު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އަދަބު ދޭއިރު، އެ ކުށުގެ ހިނގުން ބެލުން ކުށުގަނޑު ދަށުގެ ކުރުމުގައި އޮފެންސްތަކުގެ މި ޤާނޫނުގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "އަދަބު ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ މިންގަނޑު" ކަމަށް ބަލާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 1002 ވަނަ މާއްދާގައި އެވާ ކަނޑައަޅާ އަދަދު މިންވަރު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދަރަޖައިގައި އެވާ އަދަބު ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ މިންގަނޑަށްވުރެ 3 (ތިނެއް) ދަރަޖަ މަތީ ދަރަޖައެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މި ޤާނޫނުގެ (ހ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ އިސްތިސްނާތަކުގެ، އަދަބު ދިނުމުގައި ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑެވެ." މިގޮތުގައިވެއެވެ.

[45] މިމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ" ކުށުގެ ދަރަޖަ ކަނޑައެޅުމުގައި ކުށުގެ ސަބަބުން ހިނގި ގެއްލުމުގެ ބޮޑުމިން ދަށުން ކުށުގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން، މި ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާ (ކުށުގެ ދަރަޖަތައް ކަނޑައެޅުން) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ކުށުގެ ބޮޑުމިން ބަލައިގެން، އަދަބު ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ މިންގަނޑު، އެއް ދަރަޖަ މަތިކޮށްދެވިދާނެއެވެ." މިގޮތުގައިވެއެވެ.

[46] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

[47] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

މުޤައްރަރު ސިޔާނުގެ އާމްދަނީގެ ގޮތުގައި ބަލާފައިވަނީ އެއް މުޤައްރަރު ސިޔާނަށް މުސާރައިގެ ގޮތުގައި މަހަކު -/12500ރ. (ބާރަހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ވީމާ ކަމަށް ބަލައިގަތުމާ އެ ދިނުމަށެވެ.

132. އެގޮތުން، މަރުހޫމާގައި އަދަދު ކަނޑައެޅިގެން މުޤައްރަރު ސިޔާނުއަށް ލިބެމުންދިޔަ އާމްދަނީއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ޤާނޫނުގެ 1005 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ " ޚާއްޞަ އަދަދު އެއްކޮށް ކުރީ ތާވަލު" ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަދަދު ކަނޑައެޅުމުން، މުޤައްރަރު ސިޔާނުގެ މުއްދަތަށް ޖުމްލަކޮށް ކަނޑައެޅޭ 2 (ދޭއް) އަހަރާއި، 4 (ހަތަރެއް) މަހާއި، 24 (ސައުވީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް -/360,000ރ. (ތިންލައްކަ ފަސްދޮޅަސްހާސް) ރުފިޔާގެ ޑިޔާނާއަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅެވެ.

2 އަހަރު	މަހެއްގެ މުސާރައަށް ވީ އަދަދަކީ 12,500ރ. (ބާރަހާސް ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ކަމަށް ބަލައި، މި ހިސާބުން 1 އަހަރަށް ލިބުނު ކަނޑައެޅޭ 150,000ރ. (އެއްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާ، 2 އަހަރަށް ބަލައިގެން (2*150,000)	300,000ރ. (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާ
4 މަސް	މަހެއްގެ މުސާރައަށް ވީ އަދަދަކީ 12,500ރ. (ބާރަހާސް ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ކަމަށް ބަލައި، މި ހިސާބުން 4 މަހަށް ލިބުނު (12,5000*4)	50,000ރ. (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާ
24 ދުވަސް	މަހެއްގެ މުސާރައަށް ވީ އަދަދަކީ 12,500ރ. (ބާރަހާސް ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ކަމަށް ބަލައި، މި ހިސާބުން 30 ދުވަހަށް ލިބުނު އަދަދަ 416.667ރ. (ހަތަރުސަތޭކަ ސޯޅަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސްހަތް ލާރި) 24 ދުވަހަށް ބަލައިގެން (416.667*24)	10,000ރ. (ދިހަހާސް) ރުފިޔާ
	އެކު ޖުމްލަ	360,000ރ.(ތިންލައްކަ ފަސްދޮޅަސްހާސް) ރުފިޔާ

133. ވީމާ، މިމައްސަލައިގައި ބަލަމުންދާ ތަޙްޤީޤު ނިމެން ބޭނުންވާ އަދި ޙާލަތު ބަޔާންކޮށްދިނުމުން، މުޤައްރަރު ސިޔާނުގެ މުއްދަތަށް ދަރިކޮޅަށް ކަނޑައެޅި އަދަދު ދިނުމަށް ބަދަލު އަމުރެވެ. އަދި، ޖިނާއީ ގާނޫނުގެ އަދަދަށް ބަދަލު އަމުރެވެ.

މައްސަލަ ނިންމަން ފެނުނު ގޮތް:

134. އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ސަބަބުތަކަށް ނަޒަރުކުރުމުން؛

134.1. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި، މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްޗަށް ރިޝްވަތުގެ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުން ބާޠިލުކުރުން [illegible] [illegible]؛

134.2. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި، މުޙައްމަދު ސިނާނު ހިއްސާދާރުވެ ފައިސާގެ އަދަދު ހިސާބުކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވާ [illegible] ރިސީޓް [illegible] [illegible] [illegible] އެކައުންޓުން ރ.32,335.31 (ތިރީސް ދެހާސް ތިންސަތޭކަ ތިރީސް ފަސްރުފިޔާ ތިރީސް އެއްލާރި) [illegible] [illegible] ނަންބަރު 0030976 ޗެކާއި، [illegible] [illegible] [illegible] އެކައުންޓުން ރ.34,182.64 (ތިރީސް ހަތަރުހާސް އެއްސަތޭކަ އަށްޑިހަ ދެ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ހަތަރު ލާރި) [illegible] [illegible] ނަންބަރު 001679 ޗެކާއި އަދި [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓްގެ އެކައުންޓުން ރ.16,001.76 (ސޯޅަހާސް އެއް ރުފިޔާ ހަތްދިހަ ހަލާރި) [illegible] [illegible] ނަންބަރު 001795 ޗެކާއި މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިމައްސަލައިން [illegible]؛

134.3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާގެ އަދަދު [illegible]؛

134.4. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފައިސާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިމައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible]، -/360,000ރ. (ތިންލައްކަ ފަސްދޮޅަސްހާސް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ނިންމަން ފެނުނީއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަރީފުގެ ރައުޔު:

135. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލުގެ ރައުޔު:

136. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

ޙުކުމް:

ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 384/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި، މުޙައްމަދު ސިނާންގެ މައްޗަށް ކުޑަ ދިހަ ހާސް ރުފިޔާއަށްވުރެ ގިނަ އަދަދެއްގެ ފައިސާއަށް ޚިޔާނާތްތެރިވުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި އެ ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމި ނިންމުން ބާތިލުކޮށް، އެކުށުގެ އުޤޫބާތެއްގެ ގޮތުން މުޙައްމަދު ސިނާން -/8,40,000ރ (އަށް ލައްކަ ސާޅީސް ހާސް ރުފިޔާ) އިން ޖޫރިމަނާކުރުމަށް ނިންމި ނިންމުން ބާތިލުކޮށް، މިމައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު ސިނާނުގެ މައްޗަށް ކަނޑައެޅޭނެ އަދަބަކީ، -/360,000ރ (ތިންލައްކަ ފަސްދޮޅަސްހާސް) ރުފިޔާ އިން ޖޫރިމަނާކުރުން ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ފައިސާ މިއަދު (23 އޮކްޓޫބަރު 2024) ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން، 48 (ސާޅީސް އަށެއް) ގަޑި ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީއަށް ދައްކަން އަންގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

އިސްތިއުނާފު ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަރީފު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު